

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑβδομός

Συνδρομὴ ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

18 Μαρτίου 1879

ΣΦΡΑΓ. ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ Δ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ἐν ἔτει 1821.

Ἡ ἀνωτέρω σφραγὶς ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἐπομένου ἐγγράφου, κοινοποιηθέντος ἡμῖν ὑπὸ τινος συνδρομητοῦ τῆς Ἑστίας·

Σ. τ. Δ.

Κύριε Κοσμά Ραβηλῆ,

Ἄφ' οὗ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα ἐτοιμασθῆς, θέλεις κινήσει διὰ τὸ στρατόπεδον τῆς Βονίτζης, καὶ ἐκεῖ συμβουλευόμεθα μετὰ τοῦ στρατηγοῦ τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος κ. Γεωργάκη Νικολοῦ, καὶ μετὰ τοῦ χιλιάρχου Τζόγκα. Ἐκτέλεσον ὅσα ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἐντιμον ἐπάγγελμα εἰς τὸ ὅποιον ἐκλήθης.

Καὶ μὲ τὸ προσήκον σέβας εἶμι

Ἐν Βραχωρίῳ, τῇ 17 Μαρτίου 1822.

Εὐδιόθετος τῶν ἐπιταγῶν σας

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπιφ. πρὸς καιρὸν τὴν ὑπουργίαν τῆς θαλάσσης
Ν. ΛΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Η ΦΗΜΗ

Μετάφρασις Ἑλίκης Σ. Σούτσου.

Ἦτο λαμπρὰ ἡμέρα τῆς ἀρχῆς τοῦ θέρους, ἡ δ' ἀπέραντος τοῦ Μονάρχου πεδιάς ὁμοιάζε χλοερὸν ὠκεανὸν ἔχοντα ἀφρόν τὰ ἄνθη. Μακρὰν, εἰς τὸν καθαρὸν ὀρίζοντα διεκρίνοντο αἱ Ἄλπεις τοῦ Τυρόλου καὶ τοῦ Φοραρλβέργ, πλησιέστερον δὲ, παρὰ τὰς ἐλικοειδεῖς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ὑψοῦντο διάφορα δένδρα ἐν ὅλῃ τῇ νεοθαλεῖ αὐτῶν λαμπρότητι καὶ αἱ λευκαὶ νυμφαῖαι ἐφάνοντο ἔτι λευκότεραι παραβαλλόμεναι πρὸς τὰ μαῦρα σανιδώματα τῶν παλαιῶν μύλων. Εἰς τὰς παλαιὰς ὁδοὺς, τὰς τόσον γραφικὰς, ὑπὸ τὰς σκωληκοβρώτους δοκοὺς ἐκάστου ἀετώματος, ἦνθουν τὰ εὐώδη πίσσα, τὰ καρυόφυλλα καὶ ὁ βασιλικὸς πανταχοῦ ὅπου ἐφάνετο ἔστω καὶ σπιθαμὴ μόνον γλαυκοῦ οὐρανοῦ καὶ ὅπου ὑ-

πῆρχε χεῖρ προσεκτικὴ γυναικὸς, ὑπεράνω δὲ τῶν πύργων καὶ τῶν κωδωνοστασιῶν, τῶν ἡχούντων κωδῶνων τῆς Μητροπόλεως καὶ τῶν πολυαριθμῶν τῆς πόλεως θόλων, αἱ περισσότεραὶ συνεστρέφοντο ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἐσπέρας, εὐτυχεῖς, ὡς δύνανται νὰ ᾔναι μόνα τὰ πτηνὰ, μετὰξὺ δὲ τῶν πτηνῶν μόναι αἱ προνομιοῦχοι ἐκεῖναι περισσότεραὶ τῆς Βενετίας καὶ τοῦ Μονάρχου, αἱ ἔχουσαι καταφύγιον καὶ ἀποθήκας πάσας τὰς στέγας καὶ τὰς ἐστίας τῆς πόλεως, βασίλειον δὲ τὸν οὐρανὸν ὅλον.

Ἐν τῇ νέᾳ πόλει, τῇ εὐρυχωρῇ καὶ μελαγχολικῇ, ὁ καύσων καὶ ὁ κονιορτὸς ἦσαν ὑπερβολικοί, αἱ μεγάλαι πλατεῖαι ἐφάνοντο ἔρημοι, αἱ τοιχογραφίαι τῶν μνημείων ἀσχημοί, αἱ δὲ στοαὶ καὶ τὰ ἀνάγλυφα οὐδὲν εἶχον τῆς χάριτος τῶν στοῶν καὶ τῶν ἀναγλύφων τῆς Ἰταλίας. Ἐκ τῶν κακοζήλων ἐκεῖνων καὶ ἀναρμόστων ἀπομιμήσεων τῆς ἰταλικῆς τέχνης, ἐλλείπει ἡ βαθεῖα σιὰ, ἡ θερμὴ ἀτμόσφαιρα, τὸ αἶσθημα τοῦ ἀπείρου καὶ τοῦ αἰωνίου φωτός, αἱ ἡμίγυμνοι χαρίεσσαι μορφαί, αἱ προσεζέχουσαι στέγαι, τὰ ἀναβρόντα ὕδατα, ἡ μελάγχρους προτομὴ γυμνόποδος κόρης, ἡ ὑπὲρ τὴν εἰκόνα καίουσα χαλκῇ λυχνία, ὁ χαλκοῦς ὀρίζων, αἱ ἀργυρόφυλλοι ἐλαίαι. Ἀλλὰ τὸ παλαιὸν Μόναχον διατηρεῖ εἰσέτι τὸν συμπαθητικὸν αὐτοῦ καὶ πρωτότυπον χαρακτῆρα, διατηρεῖ τὰ ξύλινα μέτωπα τῶν οἰκιῶν, τὰ χρυσὰ καὶ ἐπικεχρωματισμένα σύμβολα τῶν ἐργαστηρίων, τὰς παλαιὰς ἐκκλησίας, τὰ φρούρια, τὰς ἐκθέσεις τῶν δερμάτων καὶ τῶν ἀπλοικῶν παιγνίων, καὶ ἐν γένει πάντα ὅσα ἀπετέλουν τὸ ἀρχαῖον Μόναχον τῶν αἰδῶν καὶ τῶν ἀρχιτεκτόνων καὶ τῆς φαιδρᾶς πανηγύρεως τῶν Χριστογέννων. Τὸ παλαιὸν τοῦτο Μόναχον ἀποφεύγει τοὺς νεωτερισμούς· αἱ κόραι αὐτοῦ φέρουσιν ἔτι ἐπὶ τῆς κεφαλῇς ἐπικαλύμματα ποιικιλόχροα καὶ εἰς τοὺς πόδας ὀρθοῦσθαι σανδάλια, οἱ δὲ φοιτῆται αὐτοῦ ἔχουσι τὴν κόμην μακρὰν καὶ τὸν μανδύαν φαῖον καὶ ὁμοιάζουσι μεσαιωνικὰς εἰκονογραφίας. Ἐνταῦθα ὑπάρχει ὁ σμῆτις καὶ ὁψις τοῦ Μεσαιῶνος, ὅταν εὐρίσκωμεν εἰς κιορὶν τινὰ περγαμνὴν λησμονηθεῖσαν πρὸ ἐτῶν ἐντὸς συρταρίου, μετὰ ῥόδων μεμαραμένων καὶ εἰκόνας ἀγνώστου. Τὸ Μόναχον τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου εἶναι βε-

βαίως μέγα, ἀλλ' εἶναι συγχρόνως καὶ πληκτικόν, ὀφείλον τοῦτο εἰς τοὺς σωροὺς τοῦ μαρμαρίου, εἰς τὰ στρέμματα τῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον θεῶν εἰκονογραφίων, εἰς τὰς μακρὰς καὶ εὐθείας ὁδοὺς, ὅπου ὁ βαδίζων ἀποκάμνει, εἰς τὰς τοιχογραφίας, ἐν αἷς τὰ γυμνά πρόσωπα τρέμουν ἐκ τοῦ ψύχους ὑπὸ τὸν ψυχρὸν τῶν Ἀλπεων ἀνεμῶν. Ἡ χάρις ἐλλείπει ἐντελῶς ἀπ' αὐτῶν, ὡς ἐλλείπει ἀπὸ τῆς βαρείας καὶ χαλκίνης Βαυαρίας, ἥτις ὑπέρεκειται τῆς πεδιάδος· ἐν τῷ κρανίῳ αὐτῆς ἐξ ἀνθρώπων ἴστανται ἀνέτως, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δὲν ἔχουσι βλέμμα οὐδὲ τὸ στόμα ἐκφρασιν. Ἀποστρέφεται τις χασιώμενος ἀπὸ τοῦ νέου Μονάχου τοῦ ἀδεξίως μιμουμένου τὰς Ἀθῆνας καὶ τὴν Ῥώμην, λυπεῖται δὲ ὅτι ἡ ἀξίνη τῶν κατεδαφιστῶν ἤγγισε τὸ παλαιόν, τὸ ἱστορικόν καὶ ῥωμαντικόν Μονάχον, τὸ ταπεινὸν ἄμα δὲ καὶ περίεργον καὶ ὅτι ὑπῆρξε ποτε ἄνθρωπος πολμήσας νὰ καταστρέψῃ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο τοῦ παρελθόντος λείψανον, ὅπως ἀντικαταστήσῃ αὐτὸ διὰ νέων γυψίνων κατασκευασμάτων. Περιερχόμενοι τὸ παλαιόν, τὸ ἀληθινὸν Μονάχον, τοῦ ὁποῦ ὀλίγα, φεῦ! μένουσιν, αἰσθανόμεθα τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα ἀναγινώσκοντες πῶμα ἀρχαίως τετυπωμένον, πραγματευόμενον περὶ Ἑρρίκου τοῦ Λέοντος ἢ περὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Μάξ. Αἱ γωνίαι αὐτοῦ εἶναι σκοτειναί, τὰ τόξα ὑψηλά, τὰ οἰκόσημα περιέργως γεγλυμμένα, οἱ πύργοι καὶ οἱ πυργίσκοι πολυάριθμοι, ἔχει δὲ ἐναρμόνιον τινα ἀνωμαλίαν καὶ ἐνὶ λόγῳ ὅλα τὰ θέλητρα, τὰ ὅποια κέκτηνται αἱ παλαιαὶ πόλεις ἐν γένει καὶ ἰδίως αἱ γερμανικαί. Κατὰ τὰς ἐορτάς, ὅταν πανηγυρίσ τις κινεῖ τὸ πλῆθος ἢ ὅταν ἡ αὐλὴ καὶ ὁ κληρὸς, αἱ ἀρχαί, ἡ γερουσία καὶ τὰ διάφορα σωματεῖα ἀκολουθοῦσι θρησκευτικὴν τινα πομπὴν εἰς τὰς ὑπὸ ἀνθέων κεκαλυμμένας ξυλοστρώτους ὁδοὺς, εὐκόλως λησμονεῖ τις τὴν παρούσαν ἐποχὴν καὶ ἀναπολεῖ τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην, καθ' ἣν ἡ πόλις ἔλαβε τὸ ὄνομα αὐτῆς, οἱ δὲ μοναχοὶ ἐμελέτων ἡσύχως ἐν τοῖς κελίοις αὐτῶν ἐνῶ περὶ αὐτοὺς ἤκούετο ἡ σύγκρουσις τῶν ξιφῶν καὶ ὁ ἀδιάλειπτος τῶν μαχῶν κρότος.

Ἐτελεῖτο λοιπὸν ἐν Μονάχῳ ἡ ἐορτὴ τῆς Ἀγίας Δωρεᾶς,¹ ἡ δὲ νέα καὶ ἡ παλαιὰ πόλις 1. Ἡ ἐορτὴ τῆς Ἀγίας Δωρεᾶς ἢ τοῦ Corpus ἢ Domini Christi, δηλ. τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου ἢ τοῦ Χριστοῦ, προήλθεν ἐν τῇ δυτικῇ ἐκκλησίᾳ ἀπὸ τῆς ιδέας τῆς μετουσίωσης ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου εἰς σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, ἰδρῶθι δὲ, ὅπως τιμᾶται ἡ εὐχαριστία ὡς ἀληθὲς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀνεφάνη δὲ ἡ ἐορτὴ κατὰ τὰ μέσα τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, ὅτε μοναχὴ τις Ἰουλιανὴ ἐλέγετο, ὅτι εἶδε προσευχομένη τὴν πανσέληνον μετὰ τινος μικροῦ κενοῦ, ἐξήγησε δὲ τὸ ὄραμα τοῦτο οὕτως, ὅτι ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἐορτῶν τῆς ἐκκλησίας ἔλλειπεν ἐορτὴ τις πρὸς δόξαν τοῦ ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ τελουμένου θαύμα-

εἶχε στολισθῇ δι' ἀνθέων καὶ σημαιῶν καθ' ὅσας τὰς ὁδοὺς δι' ὧν ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἡ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐξερχομένη μεγάλη πομπή. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος εἶχεν εὐλογῆσαι τὸ πλῆθος, ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἀποκαλύψει τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ὁ δὲ λαὸς ἔχαιρε γινώσκων ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο τοῦ λοιποῦ μετ' αὐτοῦ, μάλιστα ὁ λαὸς τῶν παλαιῶν συνοικιῶν, ὅστις ἔχει ἰδιαιτερον πρὸς τὰς τοιαύτας τελετὰς ἔρωτα, καθίσσον τὸν λαὸν ἐκεῖνον καταρτίζουσιν οἰκογένειαι τίμιαι καὶ εὐσεβεῖς, ἐργαζόμεναι ἐπιμόνως καὶ ζῶσαι καλῶς ἐν εὐτυχίᾳ καὶ ἐν εὐθυμίᾳ. Τοιοῦτοι ὑπῆρξαν καὶ οἱ πρόγονοι αὐτῶν, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Γουστάβος Ἀδόλφος παρέβαλλε τὸ Μονάχον πρὸς σάγμα χρυσοῦν ἐπὶ ἰσχυροῦ ἵππου.

Αἱ ἄγονοι πεδιάδες αἱ ἐκπροσωποῦσαι τὸν ἰσχυρὸν ἵππον οὐδὲν ἄλλο παράγουσιν εἰμὴ μόνον χόρτον, ἀλλ' ὁ χόρτος οὗτος καθιστᾷ αὐτὰς πλουσίας, κατὰ τὴν ὄψιν τοῦλάχιστον. Τὴν κυριακὴν καὶ τὰς ἐορτάς, ἅπαντες οἱ ἐργάται, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, διάγουσιν ἐκεῖ τὰς ὥρας τῆς ἀνάσεως ὑπὸ τὰς κερασσὰς τὰς σκιαζούσας τὰ μικρά, λευκὰ καὶ κυανοβαφεῖ καπηλεῖα παρὰ τὸν Ἰσαρ, ὅστις ῥέει πάντοτε ὀρυκτικῶς, οὐχὶ ὅμως καὶ αἱματόφυρτος ὡς κατὰ τὴν ἐπιούσαν τῆς μάχης τοῦ Χοχενλίνδεν. Αἱ πλύντριαι ἐμβάπτουσιν ἐν αὐτῷ τοὺς γυμνοὺς αὐτῶν βραχιόνας, οἱ κύνες λούονται κατὰ τὰ μέρη ἐνθα ἐπίχλωματι ἢ κάλαμοι διακόπτουσι τὸ ρεῦμα, οἱ φοιτηταὶ δὲ καὶ αἱ κόραι περιπατοῦσιν ἐπὶ τῆς γλῶττης, ἐνῶ ἀκούεται μελωδία τις φαιδρᾶ ἢ μελαγχολικὴ, κατὰ τὴν διάθεσιν τοῦ μουσικοῦ. Ἡ Βαυαρία κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ ἔτους εἶναι ὅλη χαρὰ καὶ ζωὴ. Νύκτα καὶ ἡμέραν, ἀμαξίδια πλήρη φαιδρῶν ἐκδρομῶν τρέχουσι μετὰ τῶν δένδρων πρὸς ἀγροτικὸν τινα χορὸν ἢ πρὸς τὴν θερινὴν κατοικίαν φιλικῆς οἰκογενείας. Πᾶς ὁ δυνάμενος νὰ δαπανήσῃ ἐν κρεῦττέριον, προμηθεύεται ποτῆριον ζύθου καὶ πνοὴν καθαροῦ ἀέρος. Οἱ γέροντες καπνίζουσιν ἐν τῷ ἀγαπητῷ αὐτῶν καπηλεῖῳ καπνοσύριγγα ἐκ βεβαμμένης σιννοκεράμου, οἱ δὲ νέοι πλανῶνται ἀνά δύο ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων.

Τὰ αὐτὰ ἐγίνοντο καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, παράδοξον δὲ ἤθελεν εἶναι τῇ ἀληθείᾳ νὰ μὴ ἐορτάσῃ τις ὁπωσδήποτε τὴν μεγάλην ἐορτήν. Ἵνα δὲ συμβῇ τὸ τοιοῦτον ἔπρεπε νὰ γίναναι μόνος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀληθῶς μόνος ἦτο ὁ Χριστιανὸς Βίντερ. Καθήμενος παρὰ τὸ παράθυρον τοῦ ὑπὸ τὴν στέγην δωματίου του, ἐθεώρει ἄνωθεν τὴν φαιδρὰν τοῦ κάτω πλῆθους τύρτος τῆς μεταβολῆς (1261). Ὁ πάπας Οὐρβανὸς ὁ Δ' ἐγενίκευσε τὴν ἐορτήν. Οὐδεμία ἄλλη ἐορτὴ ἐν τῇ δυτικῇ ἐκκλησίᾳ ἐτελεῖτο καὶ τελεῖται λαμπρότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον ταύτης. Σ. Μ.

ἔην μακρὰν ὃν αὐτῆς, ὡς ὑπῆρξεν ἐφ' ὅλης αὐτοῦ τῆς ζωῆς μακρὰν τῆς εὐδαιμονίας, ἀνελογίζετο δὲ τὰς ἡμέρας τῆς νεότητός του. Ἡ πενιχρὰ κατοικία του ἐν προαστείῳ τινὶ τῆς πόλεως, πέραν τῆς πύλης τοῦ Ἰσαρ, ἀπετέλει μέρος ὑψηλῆς ξυλίνης οἰκίας, ἐν ἣ αἱ πτωχαὶ οἰκογένειαι συνεσφαιρόντο πολυάριθμοι ὡς αἱ κορῶναι εἰς τὰ παλαιὰ τεῖχη. Ὅπισθεν τῆς οἰκίας ὑπῆρχε κήπος, ἐκ δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν κήπον σύμπλεγμα ἀγρίων χόρτων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ὑψούντο δύο μηλέαι γεγηρακυῖαι, πρὸ πολλοῦ μὴ καρποφοροῦσαι πλέον καὶ δύο κασταναὶ τῶν Ἰνδιῶν. Πρὸ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου διήρχετο ἡ ὁδὸς ἔχουσα σειρὰν θαλερῶν δένδρων καὶ ἐκεῖθεν τῆς ὁδοῦ ἔρρεεν ὁ ποταμὸς παταγῶδης καὶ πράσινος ὡς ἡ θάλασσα.

Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἐθεώρει, λέγομεν, ἐκ τοῦ παραθύρου του τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως τρέχοντας εἰς τὰς διασκεδάσεις των· ἐπεινα καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ ὁμολογήσῃ, τὸ δὲ ἐνδυμα αὐτοῦ ἦτο κατατετριμμένον, ἀλλ' ὅμως ἦτο εὐειδῆς γέρων καὶ ἡ λευκὴ αὐτοῦ κόμη περιεκόσμιε χαρακτῆρας λεπτοὺς καὶ εὐγενεῖς, καίτοι ἡ ἡλικία καὶ ἡ ἀδυναμία εἶχον κυρτώσει τὸ μέγα αὐτοῦ ἀνάστημα καὶ ἦτο τοσοῦτον ἰσχυρὸς ὥστε ὅτε ὕψωνε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἥλιον, ἡδύνατό τις νὰ ἴδῃ διὰ τῶν ἀπεξηραμένων ἰσθῶν. Τοιοῦτος ὢν ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἡδύνατο νὰ προσπορισθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν χρησιμεύων εἰς τοὺς ζωγράφους ὡς τύπος τοῦ ἐπαιτούμενου Βελισαρίου ἢ τοῦ βασιλέως Ἀἰρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς θυέλλης ἢ τοῦ Βαλᾶ πρὸ τῆς λαίμητόμου, ἀλλ' ἡ ὑπερηφανία τὸν ἀπέτρεπεν ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου ἐπαγγέλματος, καθότι ἦτο ζωγράφος, καίτοι ὁ κόσμος οὐδέποτε ἠθέλησε ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὡς τοιοῦτον, οὐδὲ κὰν ν' ἀκούσῃ περὶ αὐτοῦ. Διατί; τίς οἶδε; Ἡ φήμη εἶναι παράξενος καὶ ἀπονέμει ἢ ἀρνεῖται τὴν εὐνοίαν αὐτῆς μετὰ παραδόξου ἰδιοτροπίας. Συμβεβηκὸς τι τυχαῖον ἢ ἔλλειψις εὐνοικῶν περιστάσεων ἢ δυσπιστία πρὸς ἑαυτὸν ἢ ἄγνοια τῶν μέσων τῆς ἐπιτυχίας ἢ καὶ πάντα ὁμοῦ, εἶχον μὲν καταστήσει αὐτὸν ἄσημον καὶ ἄγνωστον, ἀλλ' οὐχ ἥττον ἐξηκολούθει ζωγραφῶν καὶ οὐδέποτε ἀπεφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἄλλο τι.

Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἀνεπόλει λοιπὸν τὸν βίον αὐτοῦ ἐνῶ ἔβλεπε τοὺς ἄλλους τρέχοντας φαιδρῶς πρὸς τοὺς ἀγρούς. Ἡ τύχη εἶχε καταδικάσει αὐτὸν νὰ βλέπῃ πάντοτε τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τοῦτου ῥέοντα μακρὰν αὐτοῦ, ὡς ἔρρεον σήμερον παρερχόμενοι παταγῶδης καὶ ἀνεκδότως, ὁ χειμαρρῶς τοῦ ἐστολισμένου πλῆθους καὶ ὁ Ἰσαρ. Ἀνελογίζετο τὴν νεότητά αὐτοῦ τὴν πλήρη φιλοδόξου ὁρμῆς καὶ ἀπατηλῶν ἐλπίδων, τὰς ὁποίας οὔτε τῆς Ἰένας οὔτε τοῦ Βαγγράμ τὰ πυροβόλα κατίσχυσαν νὰ διασκεδάσωσιν. Ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ ἐγνώρισε τὴν πενίαν, ὃν ὁ νεώ-

τατος υἱὸς πολυμελοῦς οἰκογενείας λεθητοποιοῦ, ἀπὸ πρώτας δὲ μέχρι ἐσπέρας ἤκουεν ἀράς καὶ ἐλάμβανε κτυπήματα διότι ἐπεδίδετο εἰς ματαίους ῥεμβασμούς ἐνῶ οἱ ἄλλοι εἰργάζοντο, καὶ ὁμῶς ἐξηκολούθει λέγων: Ὁ! γαῖνω ζωγράφος. Ἐνῶ τὸ αἷμα ἔρρεεν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, αὐτὸς εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἰς τὸ θεῖον τῆς Τέχνης μεῖδιμα καὶ αὐτὸ μόνον ἔβλεπε. Χάριν τῆς Τέχνης ἐπορεύθη γυμνόπους εἰς Ἰταλίαν καὶ ἐκεῖ ἐμελέτησε καὶ ἠγωνίσθη, ἕως τὸν πυρετὸν μεγάλου ἀγῶνος διεδέχθη ἡ θεία εἰρήνη ἢ ἀπορρέουσα ἀπὸ τῆς συνειδήσεως τῆς ἰδίας ἰσχύος. Ἐπίστευσε δὲ εἰς ἑαυτὸν, ἀλλὰ τοῦτο δυστυχῶς δὲν ἤρκει, ἐνόσφ δὲ παρήρχοντο τὰ ἔτη καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπέμενον ἀπιστοῦντες εἰς αὐτὸν, ἡ εὐγενὴς τοῦ Χριστιανοῦ πεποιθήσις καθίστατο πικρὰ καὶ ὀδυνηρά. Πιστὴ σύντροφος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἀείποτε ἡ ἀτυχία· ἡ μὲν δόξα εἶναι πολλάκις ἰδιότροπος, ἡ δ' ἀτυχία εἶναι σχεδὸν πάντοτε πιστὴ καὶ ἐμμένει ὅπου ἄπαξ προσεκολληθῇ. Τὰς εἰκονογραφίας αὐτοῦ ἐκάλυψαν ἱστοὶ ἀράχνης. Διατί; οὐδ' αὐτὸς ἐνόει. Ἰσως ἦτο πολὺ ὑπερήφανος, εἰς δὲ τὴν πενίαν ἡ ὑπερηφανία δὲν ἐπιτρέπεται, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἐρποῦσιν ἵνα ὑψωθῶσιν. Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ εἶχε κλείσει τὸ ἐβδομηκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῆς Ἀγίας Δωρεᾶς. Πόσος, φεῦ! εἶχε παρῆλθαι χρόνος ἀφ' οὗ ἐγκατέλιπε τὴν πατρικὴν οἰκίαν ἔχων μὲν ἕνα ἄρτον καὶ ὀλίγα γρουσῖκια, λέγων δὲ ἐνῶ ἠτένιζε πρὸς μεσημβρίαν: Ὁ! γαῖνω ζωγράφος! Εἶχε παρῆλθαι πλέον τοῦ ἡμίσεως αἰῶνος καὶ ὁμῶς οὐδεὶς οὐδέποτε ἀνέφερεν ἔκτοτε τὸ ὄνομα τοῦ ζωγράφου Χριστιανοῦ Βίντερ. Εἰργάσθη ἐξ ὅλης καρδίας τὰ ἔργα, ἅτινα οὐδεὶς ἤθελε νὰ παρατήρησῃ, κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν, ὑπέσχετο καὶ ψῆχος καὶ πείναν, ἐστερήθη τὰς διασκεδάσεις καὶ τὸν ἔρωτα, ἐθυσίασεν εἰς τὴν τέχνην τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας τὴν νεότητά καὶ τὴν ὥριμον αὐτοῦ ἡλικίαν, καὶ ὁμῶς ὁ κόσμος οὐδὲ κὰν ἐγνώριζεν αὐτόν. Τὸν ἐπιούσιον ἄρτον ἐπορίζετο χαράττων χαλκογραφίας δὲ παρήγγελλον αὐτῷ οἱ τῶν εἰκονογραφίων ἔμποροι, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ὀλίγην ἐδίδον αὐτῷ ἐργασίαν, προτιμῶντες ἄλλους καλλιτέχνας νεωτέρους καὶ εὐτυχέστερους. Ἐλέγετο ὅτι ὁ ψυχρὸς καὶ ἀπότομος τρόπος, ὃν ἐκ τῆς διαρκούς δυστυχίας ἀπέκτησεν, ἀπέστρεφεν ἀπ' αὐτοῦ τὴν συμπάθειαν. Ὁ Βίντερ δὲν ἤρνετο τοῦτο. Ὅτε ὁ βορρᾶς πνέει ἀδιαλείπτως, τήκονται ἄρα γε ποτὲ οἱ πάγοι; διαλείπτως, τήκονται ἄρα γε ποτὲ οἱ πάγοι;

Ἵπάρχει εἰκονογραφία τοῦ Φραγκίσκου Chiffard, παριστώσα τὸ μέγα καὶ λαμπρὸν τῆς Τέχνης πλοῖον, ἔχον ὑπὸ τὴν πρύμναν τὰ πτώματα τῶν πνιγόντων καὶ τὰ βασιανίζόμενα σώματα τῶν ἐτι παλαιόντων. Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ συγκαταριθμεῖτο μετὰ τῶν θυμάτων ὅσα

οὐδέποτε κατορθοῦσι ν' ἀναρρίχῃθωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἀλλ' οὕτε ἐβυθίσθη ποτὲ ἐντελῶς, καίτοι πᾶσα κατεβλήθη πρὸς τοῦτο προσπάθεια. Ἡγωνίσθη ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἀλλ' εἶχεν ἤδη ἀποκάμει καὶ ἐνόει ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ Βίντερ, ὅπερ ἐμελέτα ἄλλοτε νὰ ἐγγραφῇ χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ τῶν πυλῶν τῆς γενεθλίας αὐτοῦ πόλεως, δὲν ἤθελε χαραχθῇ ἀλλοῦ πού, εἰμὴ ἐπὶ τοῦ τάφου πένητος, ἐπὶ τῇ ἀπιθάνῃ ὑποθέσει ὅτι ὁ τάφος ἐκεῖνος ἤθελε φέρεи ὄνομα. Δὲν ᾔκτειρεν ἑαυτὸν, ἐκλαίει μόνον τὰς θείας ὀπτασίας, αἵτινες ἐπέπρωτο νὰ ἐξαφανισθῶσι μετ' αὐτοῦ, τὰς λαμπρὰς εἰκόνας, αἵτινες εἶχον θέλξει τὴν φαντασίαν αὐτοῦ, ἕνεκα δὲ τῆς κακοβουλίας τῶν ἀνθρώπων δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστήσῃ γνωστὰς.

Ὁ γέλωτας καὶ ἡ μουσικὴ ἀντήχουν ὑποκάτω τῆς οἰκίας του, αὐτὸς δὲ δὲν εἶχε φάγει τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθότι δὲν εἶχε δοθῇ εἰς αὐτὸν ἐργασία πρὸ ἡμερῶν καὶ εἶχε δαπανήσῃ καὶ τὸν τελευταῖον αὐτοῦ ὀβολόν. Ἀληθῶς, πολλάκις ἐστερήθη τοῦ ἄρτου ὅπως προμνηθευθῇ χρώματα, ἀλλὰ τίς ἤθελε σκεφθῇ ν' ἀγοράσῃ τὰ πρὸ τριάκοντα ἐτῶν συσσωρευθέντα ἔργα τῆς φαντασίας ἀνθρώπου ἀγνώστου; Οὐδὲ νὰ προσφέρῃ καὶ αὐτὰ ἐτόλμα πλέον· περιφρονήσεις καὶ παραγκωνισθεῖς ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, δὲν κατεδέχετο ν' ἀνακράξῃ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γήρατος καὶ τῆς ἐρημίας: Μὲ λησμονοῦσι καὶ ἀποθνήσκω! Καὶ ὄντως τὸν ἐλτςμόνον, ὡς λησμονεῖ τὸ πλῆθος τὸ ξηρὸν φύλλον, ὅπερ πατεῖ. Καὶ ὅμως ἐνῷ παρετῆρει ἀνωθεν τὴν ὁδὸν μειδίαμα βραχὺ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ αὐστηροῦ αὐτοῦ προσώπου καὶ παρήλθεν ὡς παρέρχεται ἀκτὶς ἡλίου φωτίσασα πρὸς στιγμὴν τὸν χιονώδη τοῦ χειμῶνος ὁρίζοντα.

Ἦτο δὲ τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο ἀπαύγασμα ἄλλου μειδιάματος διαλάμποντος ἐπὶ τῆς ἀθώας μορφῆς νέας κόρης ἐστραμμένης πρὸς αὐτόν. Ἡ κόρη ἐκείνη διήρχετο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλῆθους, λευκὴ καὶ ξανθὴ, ἔχουσα ῥόδα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ πλυσίον αὐτῆς τὸν ἐραστὴν τῆς. Ἡ Λιλὴ ἦτο τέκνον τοῦ οἰκοδεσπότου, πτωχὴ ὡς ὅλοι οἱ γείτονες αὐτῆς· ἀλλ' ἄφροντις καὶ εὐθυμῶς, γλυκεῖα καὶ ἄκακος, ἦδεν ὡς πτηνὸν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας εἴτε νήθουσα, εἴτε περὶ τὰ τῆς οἰκίας ἀσχολουμένη, εἴτε τρέχουσα ἐντὸς τοῦ παλαιοῦ κήπου. Βλέπων λοιπὸν αὐτὴν ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἐμειδίασε καὶ ἐνεθυμήθη ἄλλην τινὰ κόρην, ἥτις πρὸ ἡμίσεως αἰῶνος περιεπάτει στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ παρὰ τὰς ὀχθὰς τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ, πρὸ ἐτῶν δὲ ἀπείρων ἐκοιμάτο ὑπὸ τὴν γῆν παρὰ τὸν τοῖχον ἀρχαίας ἐκκλησίας.

Ἡ Λιλὴ ἐξηκολούθει ἀτενίζουσα τὸν γέροντα καὶ δεικνύουσα αὐτῷ τοὺς λευκοὺς αὐτῆς ἐδόντας· συνήθως ἐφοβεῖτο αὐτόν, ἀλλὰ τὴν ἡμέ-

ραν ἐκείνην ἦτο τοσοῦτον εὐθυμῶς, ὥστε ἡ χαρὰ καθίστα οὕτην τολμῆραν ὡς λέαιναν. Ὁ Βερθόλδος ἦτο μετ' αὐτῆς, ὁ εὐειδὴς καὶ ἀνδρεῖος Βερθόλδος, ὅστις ἐμελλε νὰ μνηστευθῇ αὐτὴν ἐὰν ἐβραβεύετο κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τεθέντα ἀγῶνα, οὗ ἐμελλον νὰ μετὰσχουσιν πάντες οἱ νέοι καλλιτέχναι, οἱ ἔχοντες ἀξίαν τινά. Ὁ Βερθόλδος Ἀνδρᾶς ἦτο εἰσέτι μαθητευόμενος, ἀλλὰ παρῆχε χρηστὰς ἐλπίδας κατὰ τὴν γνώμην πάντων καὶ αὐτοῦ τοῦ θείου του, ὑαλογράφου περιφήμου ἐν Νυρεμβέργῃ. Οἱ ἐμπειρογνώμονες ἀνεγνώριζον τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ, ὁ δὲ πατὴρ τῆς Λιλῆς εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὸν θεῖον τοῦ Βερθόλδου ὅτι ἂν οὗτος ἐνίκα ἐν τῷ διαγωνισμῷ, ἤθελεν ἀπολαύσει συγγρόνως καὶ τὴν ἐρωμένην του, ὥστε ἐν τῷ μετὰξὺ ὁ Βερθόλδος καὶ ἡ Λιλὴ περιήρχοντο τοὺς λειμῶνας σχεδιάζοντες ν' ἀκούσωσιν ὁμοῦ τὴν ἐσπέραν τὸν Siegfried, ὡς ἔχει καθῆκον καὶ χαρὰν πᾶς ἀληθὲς Βαυαρός. Οἱ δύο νέοι ἦσαν εὐτυχεῖς ὡς αἱ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἱπτάμεναι τρυγόνες, ὁ δὲ Χριστιανὸς Βίντερ ἐβλεπεν αὐτοὺς ἀνευ πικρίας, καίτοι τὰ ἐβδομήκοντα πέντε αὐτοῦ ἔτη ἔκαμπτον τὴν λευκὴν κεφαλὴν του καὶ ἡ πεῖνα ἐθέριζε τὰ σπλάγχνα του· ἔλεγε μόνον καθ' ἑαυτόν: διατί τὸ ἔαρ εἶναι τόσον βραχὺ, ὁ δὲ χειμὼν τόσον μακρὸς;

Ἐπειτα ἀπεμακρύνθη τοῦ παραθύρου καὶ ἐκάθησε νὰ φάγῃ τεμάχιον ἄρτου, ὅπερ εἶχεν εὑρεῖ εἰς τὰς ἀγυῖας, ὅπου οὐδὲ καὶ κῦων διεφιλονεικῆσεν αὐτό, ἐνῷ δὲ ἔτρωγεν ἡρώτα ἑαυτὸν διατί ἄρᾳ γε ἔζη αὐτός, ἐνῷ τόσοι ἄλλοι ἀπῆρχοντο εἰς τὸ κοιμητήριον καὶ μικρὰ παιδία, καὶ κόραι, καὶ νεαραὶ μνητέρες, καὶ ἄνδρες ἀκμαῖοι, οὗς ὁ κόσμος ἡγάπα βεβαίως. Τὸ φῶς ἐξέλιπε κατ' ὀλίγον, ἡ ἡμέρα ἔληξεν, ἡ δ' ὥρᾳ τῆς δὴσεως λάμψις ἐξετάθη ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ Χριστιανοῦ Βίντερ, τὸ σκότος ἐπῆρχετο πρὸ τῆς νυκτός, αὐτὸς δὲ ἔμενεν ἡσύχως εἰς τὴν θέσιν του· μήπως δι' ὅλης τῆς ζωῆς αὐτοῦ δὲν εἶχε μείνει ἐν τῷ σκότει! Τὸ τέλος του πιθανῶς προσήγγιζεν, οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχεν ὅπως εὐρὴ καὶ πάλιν τεμάχιον ἄρτου, χρήματα δὲν εἶχε πλέον καὶ ἐλεημοσύνην δὲν κατεδέχετο νὰ λάβῃ. Ἐπταίεν ἄρᾳ γε αὐτὸς διότι περιήλθεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀνάγκην; Ὁ Βίντερ ἦτο ταπεινὸς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, ὑπερήφανος δὲ μόνον ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. Ἐπείσθη τέλος ὅτι αὐτὸς ἐπλανᾶτο καὶ ὅτι δὲν εἶχε μεγαλοφυΐαν.

Ἡ νύξ ἐπῆρχετο, τὰ ὕδατα ἦσαν εἰσέτι ῥοδόχροα, μακρόθεν ἠκούοντο βομβοῦσαι μυρίαι εὐθυμοὶ φωναί, ὁ δὲ Χριστιανὸς Βίντερ ἐξηκολούθει μόνον μόνος ἐν τῷ σκότει.

Ἀφ' ὧς ἐκρουσέ τις ἐλαφρῶς τὴν θύραν. Ὁ Βίντερ εἶπεν: ἐμπρός! διὰ φωνῆς κεκμηκυίας. Ἡ θύρα ἀνοίγεται ἀθροῦς ὡς ἐὰν ὤθει αὐτὴν

τρέμουσα χεὶρ, μικρὰ δὲ χρυσῇ κεφαλῇ ἐφάνη, ἡ κεφαλὴ τῆς Λιλῆς, ἥτις ἔφερεν ἐπὶ δίσκου τεμάχια ἄρτου καὶ χοιρομνηρίου καὶ φιάλην ξανθοῦ ζύθου.

«Κύριε Βίντερ, εἶπε δειλῶς, δειπνοῦμεν ὅλοι κάτω ἐν εὐθυμίᾳ... ἀκούετε πῶς γελῶσι... καὶ ἐσκέφθημεν ὅτι ἴσως... εἴθε μόνος, καὶ ὅτι δὲν ἐλάβετε τὸν κόπον νὰ παραγγείλητε τὸ δεῖπνόν σας καὶ ὅτι... τέλος... ἐγώ...»

Ἡ Λιλὴ ἔπαυσεν ἐρυθριῶσα καὶ ἀπέθηκε τρέμουσα τὸν δίσκον ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ γέρον ἀπέθνησκε τῆς πείνης, ἤθελε ὅμως νὰ προσποιηθῇ ὅτι τὸ ἠγνόει, ἀλλ' ἦτο δεκαεξάετις μόλις καὶ δὲν ὑπεκρίνετο εὐκόλως.

Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἠρυθρίασε καὶ αὐτὸς ἐξ αἰσχύνης καὶ ὀργῆς. Οὐδέποτε παρεπονέθη, οὐδέποτε ἐζήτησεν ἑλεος, πρῶτον ἡδὴ προσεφέρετο εἰς αὐτόν. Ἀπόθησε λοιπὸν τὸν δίσκον, οὐχὶ ἀποτόμως, καθότι ἡ φέρουσα αὐτὸν ἦτο γυνή, ἀλλ' ἀπορησιστικῶς.

«Ἡ πρόθεσίς σας εἶναι καλὴ, εἶπε τραχεῖα καὶ βραχεῖα τῇ φωνῇ, ἀλλὰ σὰς εὐχαριστῶ, κυρία, ἐδείπνησα ἤδη.»

Οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς μικρᾶς ἐπλήσθησαν δακρύων.

«Ἐθυμώσατε μαζί μου, Κύριε Βίντερ;

— Ὁχι τέκνον μου, εἶμαι ἀπεναντίας εὐγνώμων, ἀλλ' οὐδενὸς ἔχω ἀνάγκην.

— Διατί εἴθε τόσον ὑπερήφανος καὶ τόσον κακὸς; ἀνέκραξε λησμονοῦσα ἐν τῇ ἀθυμίᾳ τῆς τὴν προτέραν δειλίαν. Εἶναι τόσον μικρὸν πρᾶγμα καὶ θὰ μὲ κάμειτε τόσον εὐχαρίστησιν.»

Ὁ Βίντερ ὑπεμειδίασεν· ἐγνώριζεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς της καὶ ἤξευρεν ὅτι ἦτο ἀγαθὴ καὶ εὐθυμῶς καὶ ὅτι ἡγάπα νὰ χορεύῃ ὑπὸ τὰς κεράσους, χωρὶς ὅμως νὰ παραμεινῇ τὸ πλεξιμὸν της παρὰ τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίναν.

«Καὶ ἐμὲ θὰ εὐχαριστήσης, ἐὰν λάβῃς ὀπίσω τὸ δῶρόν σου, εἶπεν ἡπιώτερον. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ εὐλογῇ, Λιλὴ, ἐλπίζω ὅτι ὁ μνηστήρ σου θὰ φανῇ ἄξιός σου. Καλὴν νύκτα.»

Τὴν ἐξήγαγε μετὰ τοῦ δίσκου της καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν.

«Καὶ ὅμως ἀποθνήσκει τῆς πείνης!» ἔλεγε κλαίονσα ἡ κόρη καταβαίνουσα εἰς τὸ μαγειρεῖον, ὅπου ἔλαμπον αἱ λυχνίαι καὶ τὰ χαλκώματα καὶ οἱ ἀπὸ τῶν τοίχων κρεμάμενοι πράσινοι κλάδοι, οἱ δὲ ἄλλοι ἐδείπνουν ἐνῷ ὁ Βερθόλδος ἦδε κρούων τὴν κιθάραν.

Πάντες οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι ἦσαν πτωχοί, ὡς οἱ πάντες ἐφρόνουν, ἀλλ' ἡ Λιλὴ ἐνόμιζεν αὐτοὺς πλουσίους παραβαλλομένους πρὸς τὸν ἔρημον γέροντα, ὅστις ἔπασχεν ἐν σιγῇ ἐν τῷ μαύρῳ δωματίῳ του πλυσίον τῶν ἀστέρων.

«Μήπως καὶ σύ ποτε καταντήσης ὡς αὐτός, ἀγαπητέ μου Βερθόλδε! ἐπιθύρισε καθημένη πλησίον τοῦ ἐραστοῦ της. Καὶ ἐκεῖνος ἦτο ζωγράφος.»

Ὁ Βερθόλδος ἐγέλασε μετὰ τῆς ὑπεροφίας τῆς χαρακτηριστικῆς τὴν πρώτην νεότητά.

«Τοῦτο μὴ τὸ φοβεῖσαι,» ἀπεκρίθη.

Ὁ Βερθόλδος περιεφρόνει εἰς ἄκρον τὴν ἀποτυχίαν, ὣν δὲ τριῶν καὶ εἴκοσιν ἐτῶν καὶ ἱκανὸς καὶ ἐρωτευμένος, εἶχε σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ μιμηθῇ τὸν Καουλδάρ. Ἐθεώρει τὴν ζωὴν ὡς εὐμορφον ἐρωμένην, ἥτις ἦτο ἀδύνατος νὰ φανῇ ποτὲ ἄπιστος. Ὀλίγον ἐμελεν αὐτῷ ὅτι πρὸς τὸ παρὸν οὐδὲ λεπτόν εἶχε· μετὰ δέκα ἔτη ἤθελεν ἔχει ἑκατομύρια καὶ κατὰ πρῶτον ἤθελε νικήσει εἰς τὸν διαγωνισμὸν τὸν γινόμενον διὰ τὰς τοιχογραφίας τῆς νέας πύλης, ἥτις ἐμελλε νὰ ὀνομασθῇ πύλη τοῦ Ταγγούζερ.

Δώδεκα μηνῶν προθεσμίᾳ εἶχε δοθῇ εἰς τοὺς διαγωνισθησομένους ὅπως ἐτοιμάσωσι τὰ σχέδιά των, πᾶς δὲ βαυαρὸς ὑπήκοος εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ διαγωνισθῇ. Ἰσως ἦτο παράτολμον νὰ ἐκτεθῇ τις εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα, οὗ ἐμελλον νὰ μετὰσχουσι πλεῖστοι ζωγράφοι διάσημοι· ἀδιάφορον, ἡ παλαιστρα ἦτο ἀνοικτὴ εἰς ὅλους τοὺς Βαυαροὺς, ἡδὴ δὲ ἐντὸς ὀλίγων ἐβδομαδῶν ἔληγεν ἡ προθεσμία. Τὰ σχέδια τοῦ Βερθόλδου ἦσαν ἔτοιμα καὶ ἐκάλυπτον τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ μικροῦ δωματίου του, αὐτὸς δὲ εἶχε τὰς μεγίστας ἐλπίδας. Εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε νὰ ἴδῃ αὐτὰ, πλὴν τῆς Λιλῆς, ἥτις φυσικὰ συνεμερίζετο τὴν πεποίθησίν του, καὶ τοῦ πατρὸς τῆς Λιλῆς, ὅστις οὐδὲν περὶ τῶν τοιούτων ἐνοῶν, οὐδὲν ἄλλο ἐβλεπεν ἐν αὐτοῖς, ὡς γελῶν ἔλεγεν, εἰμὴ μόνον λευκὸν καὶ μαῦρον.

Οἱ συμμαθηταὶ τοῦ Βερθόλδου ἐκάλουν αὐτόν τολμῆρὸν, ἀλλ' εἶχον συνειθίσει τὰ τολμήματά του, ὁ δὲ Βερθόλδος εἶχε τὸ θάρρος ἐκεῖνο δι' οὗ καὶ μόνου κατορθοῦνται τὰ ἐπιδιωκόμενα. Ἐζωγράφει ἐπιτηδεύει καὶ εἶχε λάβει πλεῖστα βραβεῖα ἐν τῷ σχολείῳ, ἤθελε δὲ νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸ καὶ οὐδεμίαν εἶχε περὶ τούτου ἀμφιβολίαν. Μέγιστον ἐλάττωμα ἦ καὶ μόνον ἴσως, εἶχεν ἀπεριόριστον οἶησιν, ἄλλως, ἦτο εἰλικρινὴς καὶ τολμῆρὸς καὶ ἀνδρεῖος, ἄξιός βλαστὸς ἰσχυρᾶς γενεᾶς κυνηγῶν, οἷους παράγουσι τὰ δάση τῆς Βαυαρίας. Τέκνον τῶν μεγάλων ἐκείνων δασῶν, ἐτίμα τὴν πατρίδα του διὰ τοῦ κάλλους αὐτοῦ καὶ τῆς ἀκαταμαχῆτου ἀνδρείας, ἀλλὰ δὲν ἐμεγαλοφρόνει ἐπὶ τούτοις, ἐμεγαλοφρόνει μόνον ἐπὶ τῇ μεγαλοφυΐᾳ αὐτοῦ ὡς ζωγράφου, περὶ ἧς οὐδεμίαν εἶχεν ἀμφιβολίαν.

«Θέλεις νὰ πείσω τὸν κύριον Βίντερ νὰ μᾶς εἰπῇ τὴν γνώμην του περὶ τῶν ὠραίων σου σχεδίων,» ἠρώτησε τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἡ ξανθὴ Λιλὴ.

Ὁ Βερθόλδος ἐγέλασε:

«Ποῖον; τὸν γέροντα, τὸν ἐπαίτην ἐκείνον, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ ὑπὸ τὴν στέγην καὶ ἀπεποιήθη τὰ δῶρά σου; μήπως ἐννοεῖ τίποτε καὶ μήπως μὲ μέλει τί φρονεῖ; Βεβαίως ποτὲ

δὲν ἔκαμε καλὸν ἔργον, ἀφοῦ οὐδεὶς τὸν γνωρίζει.
— Ἐχει ωραϊότατα πράγματα ἐν τῷ δω-
ματίῳ του, εἶπε δειλῶς πῶς ἡ Λιλὴ, καθότι
ὁ ὑπερήφανος αὐτῆς καὶ ἀγέρωχος ἐραστὴς τὴν
ἐφόβειεν ὀλίγον.

— Ὡραῖα πράγματα σκεπασμένα μὲ ἀρά-
χνας ὑποθέτω, ἀπήντησε γελῶν ὁ Βερθόλδος.

— Ναί, ἀράχνη εἶναι πολλὰ, διότι κανεὶς
δὲν τὰς σαφώνει, εἶπεν ἡ Λιλὴ μὴ ἐννοήσας
τὸν ἀστεϊσμόν.

Ἀνέκαθεν ἐφοβεῖτο τὸν ὑψηλὸν ἐκεῖνον, σιω-
πηλὸν καὶ μελαγχολικὸν ἄνδρα, ὅστις τῇ ἐφαί-
νετο γέροντος τότε ἤδη ὅτε αὐτὴ ἦτο εἰσέτι νή-
πιον, ἀλλ' οὐχ ἦττον τὸν ἠγάπα, διότι τὸν ἐ-
λυπεῖτο καὶ κατὰ συνήθειαν, ὡς ἠγάπα τὸν
παλαιὸν σκύλον, ὅστις ἐφύλαττε τὴν οἰκίαν ἀπὸ
τῶν παιδικῶν της χρόνων.

Ὁ Βερθόλδος ἐξηκολούθει γελῶν, ἔπειτα δὲ
τὴν ἐφίλησε καὶ ἔλαβε πάλιν εἰς χεῖρας τὴν
κιθάραν του.

«Ἐπὶ τῶν ἰδικῶν μου ἔργων δὲν θὰ ἰδῇς
ποτὲ ἀράχνας, σοὶ τὸ ὁμνῶ», εἶπεν, ὡς ἐὰν ἦτο
κύριος τοῦ μέλλοντος. Καὶ ὁ Χριστιανὸς Βίντερ,
φεῦ! πρὸ ἡμίσεως αἰῶνος τὴν αὐτὴν εἶχε πε-
ποιθήσιν!

Ἡ Λιλὴ δὲν ἐγέλασεν. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ὑπὸ
τὴν στέγην σκοτεινοῦ καὶ ψυχροῦ δωματίου
συνεκίνησε καὶ ἐθλίβεν αὐτήν.

Περὶ ὥραν δεκάτην ὁ Βερθόλδος ἀπῆλθε,
διότι ὁ πατήρ της Λιλῆς δὲν ἠγάπα νὰ μένω-
σιν ἀργὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ του. Ἡ νύξ ἦτο λαμπρὰ,
ὅλη δὲ ἡ πόλις εἰς κίνησιν ὑπὸ τὸν ἀστερόεντα
οὐρανόν. Ἡ Λιλὴ ταχέως ἀπεκοιμήθη ἐν τῇ μι-
κρᾷ αὐτῆς κλίνῃ, ἀλλ' ὁ νέος ζωγράφος καίτοι
ἐρωτευμένος, δὲν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τὴν σελήνην
συλλογιζόμενος τὴν ἐρωμένην του, ἀπαντήσας
λοιπὸν συντρόφους τινὰς ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν
εἰς δημόσιον κήπον ἐν ᾧ ἐχόρευον, ἐχόρευσε δὲ
καὶ αὐτὸς ἕως ἡ σελήνη ἤρξατο ὠχρίωσα ὑπὸ τὸ
χρυσὸν της πρωῆς φῶς. Ἡ τοιαύτη βαυαρικὴ
ὁλως εὐθυμία οὐδὲν εἶχε τὸ ἐπιλήψιμον, οὐδ'
αὐτὴ δὲ ἡ Λιλὴ ἤθελε σκεφθῇ νὰ μεμφοθῇ τὸν
Βερθόλδον ἐπὶ ταύτῃ. Δυστυχῶς ἡ διασκεδάσις
ἔλαβε κακὸν τέλος. Οἱ σύντροφοι τοῦ Βερθόλδου
συνεπλάκησαν μετ' ἄλλων νέων, φοιτητῆς τις
ἐράπισε τὸν Βερθόλδον, ὅστις τὸν κατέβαλε
διὰ γρονθοκοπήματος. Μετὰ ταῦτα ἐζήτησαν
μέρος ἀπόκεντρον τοῦ κήπου ὅπως μονομαχή-
σωσιν, ἐκτυπήθησαν δὲ μανιωδῶς διὰ τοῦ ξί-
φους, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν φοιτητῶν. Ὅτε
δὲ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, ὁ Βερθόλδος ἔκειτο ἀναί-
σθητος, ἔχων αἱματόφρετον τὴν ξανθὴν αὐτοῦ
κόμην καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειστούς.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ὥραν ὁ Χριστιανὸς
Βίντερ ἐξηκολούθει καθήμενος παρὰ τὴν τράπε-
ζαν αὐτοῦ· τέλος βαρὺς ὕπνος κατέλαβεν αὐτόν,
ὅτε δὲ ἐξύπνησεν, ἡ λάμπις της πρωῆς διεδ-

χετο ἐπὶ τοῦ Ἰσαρ τὴν λάμπιν της ἐσπέρας καὶ
κάτω ἐν τῷ κήπῳ, τὰ πτηνὰ της Λιλῆς ἐκελά-
δουν. Ἡ γέρθη κατάψυχρος· ἡ πεῖνα καὶ τὰ διά-
φορα δεινὰ τὰ παρομαρτοῦντα εἰς τὸ γῆρας ἐ-
θασάνιζον αὐτόν. Ἀλλὰ διατὶ ἄρ' ἔξηκολού-
θει ζῶν; Διότι ἡ φύσις εἶχε προικίσαι αὐτὸν δι'
ὑπομονῆς, καὶ διότι ἐπίστευεν εἰλικρινῶς ὡς
παιδίον τὸν Θεὸν τὸν λησιμονοῦντα αὐτόν, οὐδ'
ἐσκέπτετο ν' αὐτοκτονήσῃ, καίτοι ἐκάστη ἡμέρα
της ζωῆς αὐτοῦ ἦτο σειρὰ βασάνων. Μήπως ὁ
σκοπὸς ἐγκαταλείπει τὴν θέσιν του ὅτε ἡ νύξ
εἶναι μακρὰ; Ἡ γέρθη ἀναλογιζόμενος μετὰ φρί-
κης τὰς ἀμέτρους ὥρας της ἀρχομένης ἡμέρας,
ὡς μετρεῖ ὁ κεκμηκὼς ὁδοιπὸρος τὴν ἀπέραν-
τον της ἐρήμου ἔκτασιν ἣτις ὑπολείπεται αὐτῷ
νὰ διανύσῃ ἔτι.

Κατέβη δὲ μετὰ βήματος ἀδυνάτου καὶ τρέ-
μοντος ἵνα ζητήσῃ ἐν τῇ πόλει ἐργασίαν καὶ
διελθὼν τὴν πύλιν τοῦ Ἰσαρ ἔφθασεν εἰς τὴν
Πλατεῖαν της Μαρίας Marienplatz, ἐνθα κα-
τῶκει τις τῶν ἐμπόρων, οἵτινες τῷ ἔδιδον ἐ-
νίοτε βιβλία καὶ ἐφημερίδας ὅπως ἐπικοσμήσῃ
αὐτὰ δι' εἰκονογραφικῶν. Διὰ τῶν δὲ ὑπὸ τὰ
προπύλαια τοῦ ἀρχαίου Δημαρχείου, παρέμεινεν
ἐκεῖ θαυμάζων τὴν καλλονὴν τοῦ μέρους τοῦ-
του κατὰ τὴν πρωῆν ἐκείνην ὥραν, τὴν βα-
θεῖαν σκιὰν τῶν θόλων καὶ τοὺς κομψοὺς κί-
νας φωτιζομένους ὑπὸ τῶν πρώτων τοῦ ἡλίου
ἀκτίνων. Ἡ πλατεῖα αὕτη της Μαρίας συνεκί-
ναι τοσούτῳ μᾶλλον τὸν γέροντα διὰ τοῦ γρα-
φικοῦ αὐτῆς κάλλους, καθόσον ἐκεῖ τὸ πρῶτον
ἀπήντησε τὸν μόνον της ζωῆς αὐτοῦ ἔρωτα,
τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἣτις πρὸ τοσούτων ἐτῶν
ἐκοιμήτο ὑπὸ τὸν τοῖχον της ἐκκλησίας.

Οὐδεὶς, οὕτως εἰπεῖν, εἶχεν εἰσέτι ἐγερθῆ,
μόλις τινὲς τῶν ἐμπόρων ἤνοιγον τὰ παράθυρά
των, εἰς δὲ τὸ παλαιὸν Δημαρχεῖον ἤλλασεν ἡ
φρουρά, ἀλλ' ἐνῷ ἴστατο ἐκεῖ ἀκίνητος εἶδεν
αἴφνης ὁμάδα ἀνθρώπων προχωρούντων ἐκ τοῦ
στενοῦ τοῦ Σύσελ πρὸς τὴν πλατεῖαν καὶ κρα-
τούντων φορεῖον, πλησιάσας δὲ εἶδε τὸ πρό-
σωπον τοῦ τραυματίου καὶ ἀνεγνώρισε τὸν
Βερθόλδον.

Πρὸς στιγμὴν ἔμεινεν ἀδιάφορος, ὀλίγον φρον-
τίζων περὶ ἀνθρώπων, οἵτινες διήρχοντο πλη-
σίον του χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζωσιν. Ἀλλ' αἰ-
φνης ἐνεθυμήθη τὴν μικρὰν, λευκὴν καὶ ῥοδίνην
μορφὴν της Λιλῆς, ἐψιθύρισεν: ἡ καὶ μὲν! καὶ
ἠκολούθησε τὸ φορεῖον. Ὁ Βερθόλδος κατῶκει,
εἰς παλαιὰν οἰκίαν ἐτοιμόροπον της Βεργγάσε-
ᾶου ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἔφθασε σχεδὸν συγ-
χρόνως μὲ τὸ φορεῖον. Εἶναι βαρέως πληγωμέ-
νος; ἠρώτησεν. Ἀπήντησαν δὲ αὐτῷ ὅτι δὲν ὑ-
πῆρχεν ἐλπίς νὰ σωθῇ. Ἀνέβη τότε εἰς τοῦ Βερ-
θόλδου, οἱ φορεῖς κατέθεσαν τὸν τραυματίαν ἐπὶ
της κλίνης του, ἄλλοι ἔδραμον νὰ φέρωσι χει-
ρουργόν, ὁ δὲ γέροντος περιέμεινε καθήμενος παρὰ

τὴν κλίνην. Ὀλίγον διέφερεν αὐτῷ ὁ ὑπερόπτης
νεανίας, ἀλλ' ἐλυπεῖτο ἐνδομύχως τὴν μικρὰν
Λιλὴν.

Οἱ χειρουργοὶ ἐξετάσαντες τὸ τραῦμα, εἶδον
ὅτι τὸ ξίφος εἶχεν ἀνοίξει τὸ κρανίον, ὁ δὲ Βερ-
θόλδος ἔμεινεν ἀναίσθητος. Ἐὰν δὲ μὴ ἀπέθνη-
σκεν ἐντὸς μιᾶς ὥρας ἐφοβοῦντο ὅτι ἤθελεν ἐ-
πέλθει ἐγκεφαλῖτις. Ἦτο λοιπὸν σχεδὸν ἀπηλ-
πισμένος.

Τίς ἤθελε περιποιηθῇ αὐτόν; Οἱ σύντροφοι αὐ-
τοῦ εἶχον τὰς διασκεδάσεις των, οἱ ἄνθρωποι της
οἰκίας τὰς ἀσχολίας των, ὁ δὲ θεὸς του ἦτο ἐν
Νυρεμβέργῃ καὶ ἡ μήτηρ του μακρὰν ἐν τῷ δάσει.

«Ἐγὼ ἀναλαμβάνω τὴν περίθαλψιν αὐτοῦ,
εἶπε ψυχρῶς ὁ Χριστιανὸς Βίντερ, ἐπρόσθεσε δὲ
καθ' ἑαυτόν. Ἡ Λιλὴ δὲν θὰ μάθῃ τίποτε ἐνόσω
ζῇ ὁ Βερθόλδος.»

Ἡ ἀνάμνησις της ἐπισκέψεως της Λιλῆς ἦτο
γλυκεῖα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐκεῖνου τοῦ
πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν ὑπὸ πάντων ἐγκαταλει-
φέντος. Εἶχεν ἐνθυμηθῇ αὐτόν καὶ τὴν πενίαν
του ἐν τῷ μέσῳ της ἰδίας εὐδαιμονίας· πρᾶγμα
παράδοξον ἅμα δὲ καὶ ὠραῖον· ὁ Βίντερ ἠὲ χαρί-
σται αὐτὴν ἐνδομύχως, ἀπεφάσισε δὲ νὰ σώσῃ
τὸν ἐραστὴν της ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ σωθῇ.

Ἐμήνυσεν εἰς τὸν πατέρα της Λιλῆς, ὅστις
σπεύσας ἦλθεν· οἱ δὲ δύο γέροντες συνεφώνησαν
ν' ἀποκρύψωσιν ἐφ' ὅσον ἠδύναντο τὸ τρομερὸν
συμβᾶν ἀπὸ της νέας κόρης, νὰ τῇ εἴπωσι δὲ ὅτι
ἀπῆλθεν εἰς τὸ δάσος νὰ ἴδῃ τὴν μητέρα του καὶ
ἐὰν παρετήρει τὴν ἀπουσίαν τοῦ Χριστιανοῦ Βίν-
τερ, ὅτι οὗτος εἰργάζετο ἐν Σαλτςβούργῃ.

Ἐν τούτοις ὁ ὠραῖος Βερθόλδος ἐξηκολούθει
μένων ἀναίσθητος· τί τώρα ὑπελείπετο ἐκ της
φιλοδοξίας καὶ της ὑπεροφίας αὐτοῦ; Τὸ λαμ-
πρὸν μέλλον ἐξεμνησθέντο κατασυντριβὲν ὑπὸ
ἐριδος καπηλείου, οὐδὲν δ' ὑπὲρ αὐτοῦ ἦτο ду-
νατὸν νὰ γείνῃ εἰμὴ μόνον νὰ διατηρηθῇ πάγος
ἐπὶ της κεκαρμένης κεφαλῆς του καὶ νὰ εἰσα-
χθῶσιν εἰς τὸ στόμα του ὀλίγαι σταγόνες ζω-
μοῦ. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν διαρκῶς ἀνοιχτοὶ
καὶ ἀμαυροὶ καὶ τυφλοὶ.

Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἐξετέλεσε πιστῶς καὶ
ἡσύχως τὰ πάντα, κατὰ τὰς μακρὰς δὲ ὥρας,
ἀς διήλθε παρὰ τῷ ἀσθενεῖ, παρετήρησε μετὰ
τοῦ διαφόρου, ὅπερ ἐμποιεῖ πάντοτε εἰς καλλι-
τέχνην οἷονδήποτε ἔργον της Τέχνης, τὰ πο-
λυθρόλητα σχέδια της πύλης τοῦ Ταγγούζερ.
«Ἀψυχα εἶνε!» οὕτως ἔκρινεν αὐτὰ μετὰ ἀ-
κριβῆ ἐξέτασιν· ἡσθάνετο δὲ ὁρᾶν καθότι ἡ τέ-
χνη ἡ ὁλως μηχανικὴ, τὸν ἐξηρέθειεν ὡς ὕβρις
γινόμενη εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν. Ὅχι, ψυχὴ δὲν
ὑπῆρχεν ἐν τοῖς σχεδίοις, ἡ σχεδιαγράφσις ἦτο
καλὴ, ἡ ἀνατομὴ ἀμεμπτος, ἡ ἀναλογία καὶ ἡ
σκηνογραφικὴ ὄψις ἀκριβεστάται, ἀλλ' οὐδε-
μίαν ἄλλην ἀρετὴν εἶχον τὰ ἔργα τοῦ Βερθόλ-
δου, ἦσαν δὲ κοινὰ, μέγιστον ἐλάττωμα, μέ-

γιστον ἀμάρτημα προκειμένου περὶ τέχνης.

Εἶναι δυνατόν, διελογίζετο ὁ Χριστιανὸς Βίν-
τερ, ἡ νεότης μετὰ πάντων αὐτῆς τῶν δώρων,
μεθ' ὅλης αὐτῆς της ἰσχύος νὰ μὴ κατορθώσῃ
καλλιτέρα ἔργα! Ἐὰν μὴ ὑπῆρχεν ἡ κόρη ἐκείνη,
ἣτις σ' ἀγαπᾷ, κάλλιον ν' ἀπέθνησκες, ἔλεγε
καθ' ἑαυτόν, βλέπων τὴν νεκρῶδη μορφὴν τοῦ
Βερθόλδου· καὶ ὅμως ἐλυπεῖτο τὸν νεανίαν θεω-
ρῶν ἀπίθανον νὰ βραβευθῶσι τὰ σχέδιά του.

Παρήλθε μία ἡμέρα καὶ μία νύξ καὶ ἑτέρα ἡ-
μέρα, οὐδεμία δ' ἐπῆρχετο μεταβολὴ εἰς τὴν
κατάστασιν τοῦ Βερθόλδου· ὁ χειρουργὸς εἶχεν
εἰπῇ ὅτι ἤθελεν ἐπέλθει ἡ θάνατος ἡ παραληρία.
Κατὰ τὴν μακρὰν δὲ ἐκείνην καὶ μονήρη αὐτοῦ
διαμονὴν παρὰ τῷ ἀσθενεῖ, ἰδέα τις ἐπῆλθεν εἰς
τὸν Χριστιανὸν Βίντερ καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ καλ-
λιτέχνου διηγέρθη ἐν αὐτῷ. Οὕτως φρυάττει ὁ
παλαιὸς πολεμικὸς ἵππος ἐνθυμούμενος τὸν πό-
λεμον. Τὰ σχέδια ἐκεῖνα τὸν δυσχερῆστον, τὸν
ἠνώχλουν, τὸν ἠρέθιζον καθότι οὐδὲν ἐξέφρα-
ζον οὐδὲ εἶχόν τι τὸ ποιητικὸν ἢ τὸ πρωτότυπον,
ἦσαν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ βλακώδη καὶ ἄ-
φωνα. Τέλος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ ἐπὶ πλέον·
ὑπῆρχεν ἐν τῷ θαλάμῳ πλεῖστος χάρτης ζω-
γραφικῆς ἀνέπαρος· μόνος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐρ-
γαστηρίου, ἔχων δὲ πρόχειρον τὴν ἀναγκαίαν
ὕλην, ὁ γέροντος ζωγράφος ὑπήκουσεν εἰς τὴν κυ-
ριεύουσαν αὐτόν ὁρμήν, καὶ θέσας ἐπὶ τοῦ τοί-
χου τὸν χάρτην ἤρξατο σχεδιάζων.

Ὅσάκις ἦτο ἀνάγκη νὰ περιποιηθῇ τὸν ἀσθε-
νῆ, διέκοπτε τὴν ἐργασίαν του, ὅτε ἤρχετο τις
ἐκρυπτε τὸ σχέδιόν του, πᾶσαι δὲ αἱ παλαιαὶ
καὶ ἀγαπηταὶ αὐτοῦ εἰς κατεκυρίευσαν αὐτόν
ἐκ νέου. Ἐπὶ εἶχον παρέλθει ἀφότου δι' ἑλλει-
ψιν μέσων δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργον τι
σπουδαῖον, ἄλλως τε ἡ καρδία του ἦτο βεβαρη-
μένη. Τώρα ἡ ἐπῆρεια της ἡλικίας καὶ τῶν στε-
ρήσεων ἐξέλιπον, αἱ δυνάμεις δὲ καὶ ἡ ἐμπνευ-
σις ἐρρήξαν τὰ δεσμά των, ὡς τήκονται κατὰ
τὸ ἔαρ καὶ ῥέουσιν ὁρμητικοὶ οἱ πάγοι.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ταγγούζερ ἦτο δημόδια πο-
λὺ πρὶν ἢ ὁ Βάγνερ καταστήσῃ αὐτὴν περίφη-
μον. Εἰς τὸν Χριστιανὸν Βίντερ εἶχε ποτε χρη-
σιμεύσει ὡς ὑπόθεσις τῶν εἰκονογραφικῶν, αἵτινες
κατέκειντο τεθυμένοι ἐν τῷ δωματίῳ του, τὰ
διάφορα δὲ συμβεβηκότα τοῦ ἀρχαίου μύθου ἀ-
νεφύοντο ἐκ νέου ὑπὸ τὴν χεῖρα τοῦ καλλιτέ-
χνου. Νύκτα καὶ ἡμέραν ἐπεδύθη ψυχῇ τε καὶ
σώματι εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, τὴν ὁμοιά-
ζουσαν ἔκτασιν, σπανίως δὲ διεκόπτετο. Ὁ χει-
ρουργὸς ἤρχετο πρῶτ' καὶ ἐσπέρας, ἐνίοτε τις τῶν
συμμελητῶν τοῦ Βερθόλδου ἔκρουε τὴν θύραν, ὁ
δὲ Βερθόλδος ἔκειτο ἀκίνητος καὶ ἄφωνος ὡς
δένδρον πεπτωχός, οὐδὲν τῶν περὶ αὐτόν γινο-
μένων ἀίσθανόμενος. Τὸ ἔργον εἰς ὃ εἶχε κατα-
βάλλει ἐν ὅλῳ ἔτος ἐπεραιώθη ἐντὸς δεκαπέντε
ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ γέροντος ζωγράφου, ὅστις συνέ-

Οεσε και ειργάσθη ἐκ νέου τὰ εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἀπαιτούμενα ἐξ σχέδια. Τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν ἐπεθεώρησε μετὰ προσοχῆς τὰ ἔργα του καὶ εἶδεν ὅτι ἦσαν καλὰ. Ἐξ αὐτῶν δὲν ἔλειπεν ἡ ψυχὴ. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ ποιηθέντα πρόσωπα εἶχον τὴν ἰσχύν, τὴν γοητείαν τοῦ φωτός καὶ τῆς σκιᾶς, τὴν γοιαν ἐκείνην, ἐνὶ λόγῳ, ἣν μόνῃ ἡ μεγαλοφυΐα δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ἐκ τῆς ἀπλῆς ἀντιθέσεως τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος. Μάτην οἱ ἄνθρωποι εἶχον ἀρνηθῇ αὐτῷ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη· ὁ Βίντερ καὶ πάλιν ἐξάνεστη κατὰ τῆς κρίσεως αὐτῶν καὶ ἐπίστευσεν εἰς ἑαυτὸν, ὁ θρίαμβος δὲ ἐπέλαμψεν ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς καὶ αὐστηρᾶς αὐτοῦ μορφῆς. Ἀλλὰ, διελογίσθη, ἐγὼ νὰ κλέψω τὸν ψυχρὸν γοῦντα τοῦτον νέον; νὰ τελειώσω τὴν πολυχρόνιον ζωὴν μου διὰ νίκης ἀπίμου;

Ἡ ἐπιούσα ἦτο ἡ ὠρισμένη ἡμέρα πρὸς ἀποστολὴν τῶν σχεδίων. Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἐκάθησε παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Βερθόλδου, οὗ ἡ λυχνία ἐφώτιζε τὸ ὠχρὸν πρόσωπον· ἦτο πάντῃ ἀνίσχυρος, καὶ τοι νέος καὶ ῥωμαλέος, εἰς χεῖρας τοῦ ἀντιπάλου του.

Ὁ πατὴρ τῆς Λιλῆς ἠρώτησεν ἐξωθεν τῆς θύρας· «Πῶς εἶναι;

— Εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, ἀπήντησεν ὁ Χριστιανὸς Βίντερ.

— Τί μὲ λέγεις; καὶ ἡ Λιλὴ μου νομίζει ἀκόμη ὅτι εἶναι ἀπὼν. . . ἀνησυχεῖ ὅμως ἐνόςῳ παρέρχεται ὁ καιρὸς. Ἀῦριον στέλλονται τὰ σχέδια. Μὲ κάμνεις τὴν χάριν νὰ καταθέσῃς τὰ ἰδικά του; εἶναι ἔτοιμα καὶ βεβαίως θὰ βραβευθῶν.

— Μεῖνε ἥσυχος, ἐγὼ θὰ φροντίσω.

— Εὐχαριστῶ, θὰ τὸ εἶπω εἰς τοὺς φίλους του. Ἐάν δὲ ἐπέλθῃ κάμμία μεταβολὴ δὸς μοι εἰδήσιν. Καλὴν νύκτα.

— Καλὴν νύκτα.»

Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἔμεινε πάλιν μόνος ἀπέναντι τοῦ φοβεροῦ πειρασμοῦ, οὗ προσωποποιήσεις εἶναι ὁ Σατανᾶς, ὅτε δὲ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, ἵστατο εἰσέτι ἐνώπιον τῶν σχεδίων αὐτοῦ καὶ ἐκλαίε χέων δάκρυα πικρὰ ὁ ἀνὴρ ὁ οὐδέποτε κλαύσας ἐν τῷ μέσῳ τῶν μεγίστων δοκιμασιῶν.

Καὶ τῶνόντι ἦσαν ἐξοχα τὰ σχέδια ἐκεῖνα. Ἡ πρὸ ἐτῶν ὑπὸ δεινῶν περιστάσεων νεκρωθεῖσα μεγαλοφυΐα τοῦ ἀνδρὸς ἀνέλαμψεν αἶφνης καὶ ἐπεδεικνύετο δι' ἔργου λαμπροῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς. Ἐπὶ πολλὴν ὥραν ὁ γέρον ἐθαύμασεν αὐτὰ ἐνθ' αἱ πρῶται τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες εἰσέρχοντο εἰς τὸ ἐργαστήριον, ἔπειτα ἐφίλησε τὰ ἀγαπητὰ αὐτοῦ σχέδια ὡς φιλεῖ ὁ γέρον ἐπὶ τῆς νεκρικῆς του κλίνης τὰ τέκνα τῶν τέκνων του. Μετὰ ταῦτα ἔστειλε τὰ σχέδια τοῦ Βερθόλδου καὶ τὰ ἰδικά του εἰς τὸ Μαξιμιλιάνειον, ἐνθα ἔμελλε νὰ κριθῇ ὁ ἀγὼν, ἐπισυνάψας εἰς αὐτὰ δύο ἐσφραγισμένους φακέλους.

Ὅτε ὁ κρότος τῆς ἀμαξίας τῆς φερούσης τὰ σχέδια ἔπαυσεν ἀκούμενος ἐν τῇ Βεργγάσε, ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἔπεσε γονυκλιτῆς καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν. Εἶχε προτιμήσει τὸ μαρτύριον αὐτοῦ. Τὴν ἐπαύριον ὁ Βερθόλδος, ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχε μείνει ἀκίνητος, ἤρξατο παραλαλῶν, οἱ δὲ ἱατροὶ ἔλεγον ὅτι ἦτο δυνατόν, καὶ τοι ἀπίθωνον, νὰ ζήσῃ. Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ περιεποιήθη αὐτὸν μετὰ στοργῆς ἀδικαίεπτου, ὅτε δὲ ἐν τῇ παραφροσύνῃ, ὁ νεανίας εἶπε λέξιν τινὰ περὶ διαγωνισμοῦ καὶ σχεδίων, ὁ γέρον ἐθετε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ θερμοῦ μετώπου του καὶ ἐψιθύριζε· «Ναὶ, ναὶ, τὸ βραβεῖον τὸ ἔχεις, μὴ φοβῆσαι.» Οἱ λόγοι οὗτοι κατεπράυνον τὸν Βερθόλδον, πρὸς στιγμὴν τοῦλάχιστον, καίτοι οἱ χειρουργοὶ ἐβεβαίουν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τοὺς ἀκούσῃ. Ἀλλὰ τίς οἶδε;

Τὰ σχέδια ἔμειναν δέκα ἡμέρας κεκλεισμένα ἐντὸς τῆς αἰθούσης ἐν ᾗ εἶχον κατατεθῇ, κριταὶ δὲ ἐπὶ τούτῳ διορισθέντες ἐξήτασαν αὐτὰ. Εἰς τὸ τέλος τῆς δεκάτης ἡμέρας τὸ ὄνομα τοῦ νικητοῦ ἔμελλε νὰ ἀνακηρυχθῇ, ἡ δὲ αἰθουσα νὰ ἀνοιχθῇ εἰς τὸ κοινόν, εἰς ὃ ἐπετρέπετο νὰ ἴδῃ μόνον τὰ βραβευθέντα σχέδια πρὶν ἢ ἐκτελεσθῶσιν εἰς τοιχογραφίας ἐπὶ τῶν νέων πυλῶν τῆς πόλεως. Τὴν ἐσπέραν λοιπὸν τῆς δεκάτης ἡμέρας, ἐπιστολὴ ἐστάλη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Βερθόλδου ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καλῶν τεχνῶν. Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐμειδίασε μειδίαμα παράξενον, ῥίψας δὲ βέβημα ἐπὶ τοῦ φακέλλου τοῦ φέροντος τὰ σύμβολα τῆς πόλεως καὶ τὸ βασιλικὸν στέμμα, ἐμάντευσε τὸ περιεχόμενον. Τὸ βραβεῖον εἶχε δοθῇ, ὁ δὲ Βίντερ ἐγίνωσκεν εἰς τίνα. Ἀχλὺς ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς του, ἡναγκάσθη δὲ νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τῆς θύρας ἵνα μὴ καταπέσῃ. Ὁ κοιμιστὴς οὐδὲν ἄλλο εἶδεν εἰμὴ μόνον γέροντα παρηκμακότα, ὅστις ἐφαίνετο τυφλός.

«Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητεῖς εἶναι ἄρρωστος καὶ ἀναίσθητος, εἶπεν ὁ Χριστιανὸς Βίντερ, ἀλλ' εἶμαι φίλος του καὶ δύνασαι νὰ μὲ δώσῃς τὸ γράμμα.»

— Εἰς σὰς. . . καὶ δὲν θὰ μάθῃ λοιπὸν ὅτι ἐβραβεύθη; Εἶναι σκληρόν! ἀνέκραξεν ὁ ἀπεσταλμένος.

— Θὰ τὸ μάθῃ ὅταν γείνῃ καλὰ, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ γέρον. Καλέσας δὲ παιδίον, παῖζον ἐπὶ τῆς κλῖμακος τῷ εἶπε·— Πήγαινε γρήγορα εἰς τὴν πύλιν τοῦ Ἰσαρ καὶ εἰπέ εἰς τὴν Λιλὴν καὶ εἰς τὸν πατέρα της ὅτι ὁ Βερθόλδος ἐβραβεύθη. Ὁ παῖς ἀπῆλθε τρέχων, μεγίστην αἰσθανόμενος ὑπερηφανίαν διότι εἰς τῶν κατοίκων τῆς οἰκίας τῆς μητρὸς του ἦτο τόσον σπουδαῖον πρόσωπον.

Ἐπὶ τῆς κλίνης του ὁ Βερθόλδος ἐκυλίστο ἐν μεγίστῃ ταραχῇ κινῶν τοὺς βραχίονας αὐτοῦ

τῇδε κακῆς καὶ ἐκφέρων ἀσυναρτήτους φράσεις. Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ὠχρὸς ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν καὶ ἐπιθείς τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του μετὰ τῆς ἐπιτακτικῆς πράξεως, δι' ἧς τὸν κατεπράυνε συνήθως· «Βερθόλδε, εἶπεν, ἔσο ἥσυχος, ἔχεις τὸ βραβεῖον.»

Οἱ ἀμαυροὶ ὀφθαλμοὶ ἔλαμψαν, ὁ δὲ ἐγκέφαλος καίτοι πυρέσσων καὶ νεναρκωμένος ἀντελήφθη μέχρι τινὸς τῶν λόγων τούτων. «Τὸ βραβεῖον; . . . ἐφέλισεν ἐγερόμενος.

— Τὸ ἐκέρδησας, εἶπεν ὁ Χριστιανὸς Βίντερ.»

Ὁ νεανίας ἐστέναξεν· ἡ κεφαλὴ του ἔπεσε καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, μειδίαμα δὲ ἐφάνη ἐπὶ τῶν χειλέων του. Ὅτε δὲ ὁ χειρουργὸς ἐπανῆλθεν, ὁ Βερθόλδος ἐκοιμάτο.

«Δύναμαι νὰ τὸν ἀφῇσω ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τῆς οἰκοδομοῦνης, εἶπεν ὁ Χριστιανὸς Βίντερ· τώρα εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ζήσῃ καὶ ἔχω καθῆκόν τι νὰ ἐκπληρώσω ἔξω.

— Πηγαίνετε, ἀπεκρίθη ὁ χειρουργός, θὰ ζήσῃ.»

Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἐπορεύθη ὅσον τάχιστα εἰς τὸ Μαξιμιλιάνειον. Ἡ ὥρα ἦτο 4 μ. μ., τὸ δὲ πλῆθος συνωθεῖτο κατὰ τὴν ὁδὸν Μαξιμιλιανοῦ, ἧς τὰ μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομήματα ἦσαν κεκοσμημένα διὰ κεντημάτων καὶ σημαίων καὶ οἰκοσήμεων διαφόρων, καθότι τὴν ἐπαύριον ἦτο ἡ ἑορτὴ τοῦ νέου βασιλέως· τὸ πλῆθος ὅμως δὲν εἶχε κατὰ νοῦν τὴν ἑορτήν, ἀλλ' ἔτρεχεν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκθέσεως.

«Τὰ σχέδια, ἔλεγον, τὰ σχέδια τῆς πύλης τοῦ Ταγχούζερ.» Ὅπως δ' ἐννοήσῃ τις τὴν ἀνήσυχον προσδοκίαν καὶ τὸ διάφορον τοῦτο τῶν πολλῶν, πρέπει νὰ ἡξυρῇ ὅτι ἐν πόλει ἐπιδεδωμένα εἰς τὰς καλὰς τέχνας, καὶ αὐτὸς ὁ ὄχλος εὐκόλως ἐνθουσιᾷ ὑπὲρ παντὸς προϋόντος τῆς τέχνης.

Οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς τὸν ὑψηλὸν ἰσχνὸν γέροντα, ὅστις ὠνούμενος ὑπὸ τοῦ πλῆθους, ἐβάδιζε μετὰ τῶν ἄλλων πρὸς τὸ μέγαρον τοῦ Μαξιμιλιανείου, ὅπερ ἔλαμπεν ὑπὸ τὸν γλαυκὸν οὐρανόν.

Τὰς κλίμακας καὶ τὰς ἐξωτερικὰς στοὰς ἐκάλυπτον ἤδη πλῆθος ἀνθρώπων ἐκφωνούντων ἐν ὄνομα, τὸ ὄνομα τοῦ Βερθόλδου Λανδοῦ, τοῦ ἀξίου υἱοῦ τῆς Βαυαρίας, τοῦ νέου Καουλβάχ, ταῦτα δὲ μετ' ἐνθουσιασμοῦ λέγοντες, προσέθετον ὅτι ὁ καλλιτέχνης ἔπνεε τὰ λείψαντα, καὶ ὅτι τραυματισθεὶς καιρίως, οὐδέποτε ἴσως ἔθελεν αἰσθανθῇ τὴν ἐπιτυχίαν του. Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι δὲ τούτῳ ἐφριττον πάντες καὶ κατελαμβάνοντο ὑπὸ συμπαιδείας εἰλικρινοῦς ἅμα δὲ καὶ προσκαίρου, οἷαν αἰσθάνεται τὸ πλῆθος τὸ σήμερον ἀσπαζόμενον τοὺς πόδας τοῦ ὑποκειμένου τῆς λατρείας του, αὔριον δὲ πτόον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

«Τόσον νέος καὶ τόσον μέγας ἦδη!» ἀνέκρα-

ξε γυνὴ διαβαίνουσα πλησίον τοῦ Χριστιανοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐμειδίασεν ὡς ὅταν ὑπεδέξατο τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ συλλόγου. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλῆθους, ὅπερ ἐσιώπα καὶ σχεδὸν ἐδειλία ἐνόςῳ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ μέρος ἐνθα ἵστατο ἡ φρουρά, εἶδε τὰ σχέδια αὐτοῦ καὶ ἤκουσεν ἐπαναλαμβάνόμενον κατὰ κόρον τὸ ὄνομα τοῦ Βερθόλδου Λανδοῦ· εἶδε καὶ οὐδὲ λέξιν εἶπε. . . ὁμίχλη ἐκάλυπτε τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ἀνὴρ τις εἶπε πλησίον του· «Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι μέγα, νέος προφήτης ἀνεφάνη ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν. Ἀρκοῦσα αὐτῷ δόξα εἶναι τὸ τοιοῦτον ἔργον.» Ὁ ταῦτα λέγων ἦτο ὁ Γουλιέλμος Καουλβάχ.

Ὁ Βίντερ ἐξηκολούθει σιωπῶν, παραδοὺς δὲ εἰς τὴν δόξαν τὰ σχέδια αὐτοῦ, ἄτινα περιέστερον λαμπρῶς αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, κατέβη τὴν κλίμακα ἀπαρατήρητος.

Τὴν ζωὴν τῆς ζωῆς του κατέλειπεν ἐκεῖ ἐπάνω, ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; ἐθυσίασεν αὐτὴν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν ἄλλου. Ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος νέα κόρη λιπόθυμος σχεδόν, ἔχουσα δὲ ἀσκεπῇ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς βραχίονας προτεταμένους ὅπως εὐκολώτερον προχωρήσῃ, ἔρρηξε κραυγὴν ἄμ' ἰδοῦσα αὐτὸν καὶ ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

«Ἀλήθεια εἶναι, ἀλήθεια, ἔλεγεν, ὅτι ἐφένυσαν τὸν Βερθόλδον μου καὶ ὅτι ἐδῶ τὸν στεφανώνουν; ὅτι τὸν στεφανώνουν ἀφοῦ ἀπέθανε; ἀλήθεια εἶναι;»

Ὁ γέρον ἀνῆγειρε τὸ τρυφερόν πλάσμα καὶ καταθέσας αὐτὸ κατὰ μέρος μακρὰν τοῦ ὄχλου, «Ὁ Βερθόλδος σου, εἶπε, ζῇ· ἦτο ἄρρωστος ἀληθῶς, ἀλλὰ θὰ θεραπευθῇ· ναὶ τὸν στεφανώνουν. . . θριαμβεύει!

— Ἀλήθεια; ἐπανέλαβεν ὠχρὰ ἐκ τῆς συγκινήσεως. Εἶπατέ μὲ τα ὅλα. Ἐχω τὸ θάρρος νὰ τὰκούσω.»

Ὁ Χριστιανὸς Βίντερ ἐμειδίασε καὶ πάλιν τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο μειδίαμα, ζωηρότερον, ὡς ἀναλάμπει πρὶν ἢ σβεσθῇ ἡ λυχνία.

«Σοὶ λέγω ὅτι θὰ ζήσῃ καὶ ὅτι ἐβραβεύθη, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Μόνον, Λιλὴ, ἀκούσον καὶ προσπάθησον νὰ ἐνθυμηθῇς τοὺς λόγους μου· εἶχε δύο σειρὰς σχεδίων καὶ τὰς ἔστειλα καὶ τὰς δύο. Ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα γνωρίζεις, ἀπερρίφθησαν, τὰ ἄλλα τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν εἶδες, ἐβραβεύθησαν. Εἶχε πυρετόν· ἡ πληγὴ, τὴν ὁποῖαν ἔλαβεν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ πολλὰ πράγματα. Θὰ τὸν βεβαιώσῃς ὅταν γείνῃ καλὰ, ὅτι τὰ σχέδια διὰ τὰ ὁποῖα τρέχει σήμερον ὁ λαὸς ὅλος εἶναι ἰδικά του ἀν καὶ τὰ ἐλησμονήσεν ἴσως. Νὰ τὸ ἐνθυμηθῇς, τέκνον μου. Πολλάκις συμβαίνει εἰς τοὺς ἀνθρώπους μετὰ μακρὰν ἀσθένειαν νὰ μὴ ἐνθυμῶνται τί ἐπραξαν. Παράδοξον θὰ σοὶ φανῇ, ἀλλ' οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα. Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλο-

γήση και σε και τὸν μνηστῆρά σου. . . .»

Μετὰ ταῦτα παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν πατέρα της καὶ ἀπῆλθε μόνος. Δὲν ἦλθε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Βερθόλδου, ἀλλ' εἰς τὴν ἰδικήν του, ἔνθα εὗρε τὴν πενιχράν του κλίνην, τὸ κενὸν πινάκιόν του καὶ τὴν συνήθη ἔνδειαν.

Ἐκάθησεν ἔχων τὸ αὐτὸ μειδιάμα ἐπὶ τοῦ κατίσχνου προσώπου του. Ἰδοὺ λοιπὸν τέλος ἡ φήμη, ἰδοὺ ἡ δόξα, εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, δάκρυα δὲ ἔρρευσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του· ἔπειτα ἔκλεισεν αὐτοὺς ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ κοιμηθῇ.

Τὴν ἑσπέραν τὸν εὖρον ἐν τῇ αὐτῇ θέσει· ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου. . . . νεκρός.

Ὁ Βερθόλδος Λανδοῦ οὐδέποτε ἐνόησε πῶς ἡδυνήθη νὰ λησμονήσῃ ἐν τῷ πυρετῷ τὰ σχέδια ἐκεῖνα. Ἐνίοτε ὑπὸνιά τις τῆς ἀληθείας ἐπέχεται αὐτῷ, ἀλλὰ ταχέως ἀποκρούει αὐτὴν καὶ θάπτει μετὰ τῶν νεκρῶν τοὺς τοιοῦτους ἥμιστα εὐχαρίστους ἐνδοιασμούς. Εἶναι δὲ ἀνὴρ ἐγνωσμένης ἱκανότητος, καίτοι καλοὶ τινες κριταὶ λέγουσιν ὅτι προσεδόκων πλείονα, συμπεραίνοντες ἐκ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἔργου.

Ἐντὸς μικροῦ νεκροταφείου παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰσαρ τάφος πενιχρὸς φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ Βίντερ. Ἡ Αἰλὴ ὁδηγεῖ εἰς αὐτὸν τὰ τέκνα της καὶ ῥίπτει ἀνθή ἐπ' αὐτοῦ. Οὐδὲν πλέον.

OUIDA.¹

Η ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Κατὰ τὸν Dr Saffray.

Τοιοῦτοι εἶναι οἱ δεσμοί, δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος συνέχεται πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον, ὥστε καὶ ἡ ζωὴ μόνη παρέχει αὐτῷ ἔμφυτον τινα εὐφροσύνην ὅλως ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς εὐτυχίας καὶ τῶν ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων. Καὶ αὐτοὶ οἱ μάλιστα κακοπαθοῦντες οἱ πολλὰ κατὰ τῆς αὐτῶν μοίρας μεμφομένοι ὁμοιάζουσι πρὸς τὸν ὑλοτόμον ἐκεῖνον τοῦ μύθου, ὅστις ἐπικαλεσάμενος τὸν θάνατον, ἵνα τελειώσῃ τὰς ἀθλίας ἡμέρας του, ἐταράχθη παραγενομένου αὐτοῦ ἀδοκίμως καὶ παρεκάλεισεν αὐτὸν μόνον, ἵνα τὸν φόρτον αὐτοῦ ἄρῃ.

Ὁ ἔμφυτος οὗτος ἔρως πρὸς τὴν ζωὴν ἐγέννησε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τὸν πόθον τοῦ μηκύναι ὡς οἶόν τε τὸν βίον. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν κατάρθουν διὰ τῆς ἐπιστήμης παρήχθησαν εἰς φαντασιώδεις μηχανὰς ζητοῦντες τὸ μυστήριον τῆς μακροβιότητος καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ κωλύσωσι

1. ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ouida (σχηματισθὲν ἐκ τῶν ἐλληνικῶν λέξεων Οὐκ οἶδα) ἡ ἀγγλὶς δεσποινὶς dela Ramée ἐδημοσίευσεν ἀγγλίστ' καὶ γαλλίστ' (διὰ τῆς Revue des Deux Mondes) πλείους δοκίμους μυθιστορίας, αἵτινες κατέταξαν αὐτὴν μετὰ τῶν γνωστοτέρων ζώντων ἀγγλῶν μυθιστοριογράφων. Ἡ δεσποινὶς de la Ramée ἀποκαταστάθησα πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Ἰταλίᾳ, κατοικεῖ πλυσίον τῆς Φλωρεντίας, ἐν τῇ ἐπαύλει Farinola. Πολλὰ τῶν μυθιστοριῶν αὐτῆς ἔχουσιν ἰταλικὴν ὑπόθεσιν.

Σ. τ. Δ.

τὴν παρακμὴν τοῦ σώματος καὶ ν' ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς γέροντας τὴν ἀπολεσθεῖσαν νεότητα. Καὶ ἰδοὺ οἱ γόητες ἐκμεταλλευόμενοι τὸν κοινὸν πρὸς τὴν ζωὴν ἔρωτα ἀπείρους εὖρον εὐπίστους· διότι ὅ,τι τις ἐπιθυμεῖ, τοῦτο καὶ εὐκόλως πιστεύει.

Οἱ Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι, οἵτινες ἐπλήρωσαν οὐρανὸν καὶ γῆν θεῶν φανταστικῶν, ἐφαντάζοντο ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἡδύνατο νὰ ζήσῃ ἐπὶ μακρότατον ἀεὶ ἀνανεούμενος διὰ τινος ὑπερφυσικῆς ἐνεργείας. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθησαν οἱ περὶ ἀφθαρσίας μῦθοι διαφόρων ἡρώων δι' ἀμβροσίας καὶ τῶν τοιούτων. Καὶ ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι παρὰ τὴν Ναυπλίαν ὑπῆρχεν ἡ Κάναθος πηγὴ, ἐν ᾗ λουομένη ἡ Ἥρα ἀνεκαίνιζε τὴν νεότητά αὐτῆς. Κατὰ δὲ τὴν Ῥωμαϊκὴν μυθολογίαν ἡ νύμφη Juventas μετεμορφώθη ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς πηγὴν, ἥτις ἔσχε τὴν δύναμιν ν' ἀποδίδῃ τὴν προτέραν νεότητά εἰς τοὺς λουομένους ἐν αὐτῇ.

Τὸν μῦθον τοῦτον παρέλαβον οἱ κληρονομήσαντες τὸν Ῥωμαϊκὸν πολιτισμὸν, καὶ κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐκράτει παράδοσις ὅτι ὑπῆρχε πηγὴ τῆς νεότητος, τῆς ὁποίας οἱ εὐτυχίσαντες νὰ πίνωσι τὸ ὕδωρ ἢ νὰ βαπτισθῶσιν ἐν αὐτῷ ἀπελάμβανον ὑγείαν, εὐρωστίαν καὶ νεότητά. Ἀπας ὁ κόσμος ἐπίστευεν ὅτι ὑπῆρχεν ἡ εὐεργετικὴ ἐκείνη πηγὴ, ἀλλὰ διεφώνουν περὶ τοῦ τόπου, ὅπου ἔκειτο κεκρυμμένη. Οἱ εἰδημονέστεροι δὲ τούτων ἐβεβαίουν ὅτι αὕτη προήρχετο ἐκ τοῦ Νεῖλου καὶ τοῦ ἐπιγείου Παραδείσου. Ἐντεῦθεν ἴσως ἔχει τὴν ἀρχὴν του καὶ τὸ ἀθάνατό νερό τὸ ἐν τοῖς παραμυθίοις τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὡς εἰς τὸ παραμῦθον τῆς Πεντάμορφης τοῦ κόσμου, ὅπερ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ μεταδίδῃ εἰς τοὺς πίνοντας αὐτὸ ἀθανασία καὶ νὰ ἀνιστᾷ τοὺς νεκρούς.

Ἀλέξανδρος ὁ μέγας πιστεύων εἰς τινα ἐλληνικὴν παράδοσιν ἦλθεν εἰς Ἰνδικὴν ζητῶν τὴν Πηγὴν τῆς νεότητος. Καὶ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς ὁ πλοίαρχος de Soto ἀπῆλθεν εἰς Φλωρίδα ζητῶν τὴν πηγὴν τῆς νεότητος, ὅπου εὗρε μὲν ἀπείρους γαίτας, ποταμούς, πηγὰς, ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀνεῦρε τὴν μακαρίαν ἐκείνην πηγὴν τῆς αἰωνίας νεότητος, ἣν ἐπενόησαν οἱ ποιηταὶ πρὸς ἀνάπαυσιν τοῦ ἐμφύτου τοῖς ἀνθρώποις πόθου.

Κατὰ τὸν μεσαιῶνα οἱ ἀστρολόγοι, οἵτινες ἔλεγον ὅτι ἀνεγίνωσκον εἰς τὰ ἄστρα τὴν μοῖραν τῶν ἀνθρωπίνων, ἐκήρυττον ὅτι δύνανται διὰ τῶν ὑπολογισμῶν των νὰ μηκύνωσιν ἐπ' ἀπειρον τὸ πεπωμένον τέλος τῶν ἐχόντων ἱκανὸν πλοῦτον, ἵνα πληρώσωσι τὸ ἀνεκτίμητον τοῦτο ἀγαθόν. Κατάρθωσαν δὲ νὰ πείσωσιν οὐ μόνον τὸ ἀμαθὲς πλῆθος, ἀλλὰ καὶ τοὺς σοφοὺς, τοὺς φιλοσόφους, τοὺς ἡγεμόνας, ὅτι πᾶς πλανήτης καὶ πᾶς ἀστερισμὸς εἶχε ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ζωὴν τοῦ γεννωμένου κατὰ τὸν ἀστερισμὸν ἐκεῖνον καὶ ὅτι

τὰ ἄστρα διεῖπον πάντα τοῦ βίου τὰ συμβάντα καὶ ὅτι ἤρκει νὰ γνωρίσωσι τὴν πορείαν αὐτῶν, ἵνα τύχωσι τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀποκρούσωσι τὸ κακόν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ λίθοι καὶ τὰ μέταλλα παραπλησίαν εἶχον ἐπιρροὴν, ἐφεῦρον περιάπτα καὶ ἀλεξήτρια, δι' ὧν ἐφυλάσσοντο ἀπὸ τῶν νόσων καὶ εὕρισκον τὴν εὐτυχίαν. Εἷτα κατέγραφον πίνακας μοιραίων ἡμερῶν, αἵτινες ἦσαν κατὰ μοῖραν εὐτυχεῖς ἢ δυστοίνοι. Κατὰ τούτους λοιπὸν ἔπρεπε νὰ φοβῆται τις τὴν 4, 5, 6, 8 καὶ 10 ἡμέραν τοῦ δρόμου ἐκάστης σελήνης καὶ οὐδὲν σπουδαῖον νὰ ἐπιχειρῇ τὴν 18 τοῦ μαρτίου μῆνός, τὴν 1 τοῦ αὐγούστου καὶ τὴν 4 τοῦ Σεπτεμβρίου. Νῦν καταγαλῶμεν τοὺς λήρους τούτους· καὶ ὅμως τότε οἱ σπουδαιότατοι τῶν ἀνθρώπων ἐθεώρουν ταῦτα ὡς ἐξαγόμενα ὑψηλῆς ἐπιστήμης. Καὶ σήμερον ἀκόμη δὲν βλέπομεν σπουδαίους ἀνδρας πιστεύοντας ὅτι λίθοι τινὲς πολύτιμοι φέρουσιν εὐτυχίαν, ὅτι ἂν τὸ ἄλλας σκορπισθῇ ἢ ἐλαῖον χυθῇ εἰς τὸ πάτωμα, εἶναι ἀπαίσιος οἰωνός, καὶ ὅτι δὲν εἶναι συνετὸν νὰ ἐπιχειρῇ τις ταξιδίδιον ἢ ἄλλην ἐπιχείρησιν τὴν 13 τοῦ μηνὸς ἢ τὴν τρίτην (παρασκευὴν κατὰ τοὺς λαοὺς τῆς Δύσεως), καὶ μυρίας ἄλλας ἔχοντας προλήψεις; Ἀλλ' ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀστρολόγων ἐκείνων περὶ τὰ οὐράνια ἐγεννήθη ἡ ἀστρονομία, καθὼς ἐκ τῶν ἐφαμιλλῶν πρὸς ἐκείνους, τῶν ἀλχημιστῶν, προῆλθεν ἡ νεωτέρα χημεία.

Καὶ οὗτοι, οἱ ἀλχημισταί, ὠνειρεύοντο νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸ μέγα μυστήριον τῆς φύσεως, δι' οὗ νὰ ἀποκτήσωσι πλοῦτον πρὸς εὐτυχίαν καὶ βίον μακρὸν πρὸς ἀπόλαυσιν παντὸς ὅ,τι ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἔδωκεν ἀγαθὸν ἐν τῇ ζωῇ. Καὶ ἠλπίζον ὅτι θὰ δυνηθῶσι νὰ μεταβάλλωσιν εἰς χρυσὸν τὰ κοινὰ μέταλλα καὶ νὰ εὕρωσι τὸ ποτὸν τῆς μακροβιότητος. Ὁ Παράκελσος, εἰς τῶν σοφωτάτων τοῦ 15^{ου} αἰῶνος ἀνδρῶν, παρεδόθη ὅλος εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν χημικῶν τούτων καὶ ἐπίστευσεν ὅτι εὗρε τὸ μέσον νὰ παρατείνῃ τὸν βίον ἀπὸ 600 μέχρι 1000 ἐτῶν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐκώλυσε νὰ ἀποθάνῃ αὐτὸς ἐν τῷ νεστοκομείῳ κατὰ τὸ 48 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Καὶ ὁ Φραγκίσκος Βάκων, ὅστις ἦτο πολὺ σοφώτερος τοῦ Παρακέλσου, ἡσχολήθη ν' ἀνεύρῃ τὸ μέσον τῆς ἐπ' ἀπειρον μακροβιότητος, ἥς ἐνόμισεν ὅτι εὗρε τὸ μυστήριον ἐν τινὶ χρυσῷ ὑγρῷ.

Κατὰ τὸν 17^{ον} αἰῶνα ἐπέδωκαν ἱκανῶς ὥστε νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐπανάληψιν ὁμοίων ἀποπλανήσεων. Ἀλλ' ὁ πρὸς τὰ θαυμάσια ἔρως εἶχε διαγεροθῇ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων καὶ οἱ ἀγύρται ἡδύνατο νὰ παραπλανῶσι τὸν λαὸν ἐκμεταλλευόμενοι τὴν εὐπιστίαν αὐτοῦ. Τοιοῦτοι ὑπῆρχαν ὁ κόμης Saint-Germain καὶ ὁ Cagliostro. Ὁ πρῶτος ἐλθὼν εἰς Παρισίους ἔζη πολυτελέστατα καὶ κατορθώσας νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἐξοχωτάτους τῶν πολιτῶν ἔχαιρε φανακίζων

αὐτοὺς διὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐπιτηδειότητός του. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἐπίστευον ὅτι ἐγνωρίζε μυστήριον τι τῆς μακροβιότητος καὶ ὅτι εἶχε ἡλικίαν τριῶν ἢ τεσσάρων αἰώνων, ἄλλοι δ' ἐλέγον ὅτι εἶχε γνωρίσει τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Μία τῶν εὐγενεστάτων γυναικῶν ἦλθεν εἰς τὸν Saint-Germain παρακαλοῦσα νὰ τῇ παράσχῃ τὸ μυστικόν, ἵνα ἐπισκευάσῃ τὸ γεγηρακὸς σαρκίον της. Ὁ κόμης μετὰ ἥθους μυστηριώδους προσεποιήθη ὅτι στενοχωρεῖται καὶ ἐπὶ τέλους ὑπείκων εἰς τὰς ἐπιμόνους ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμου κυρίας ἔδωκεν αὐτῇ φιαλίδιον ὑγροῦ ἄχρου, ἐξ οὗ νὰ λαμβάνῃ μόνον σταγόνας τινὰς κατ' ἔτος, ἵνα διὰ τούτου προλαμβάνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ χρόνου φθοράν καὶ διαφυλάττῃ τὴν νεότητά. Ὑπηρετρία τις εὐνοουμένη ὑπὲρ τὰ 50 ἔτη προβηκυῖα ἀδιαθετήσασα ἡμέραν τινὰ ἔλαβε κατὰ λάθος ἀντ' ἄλλου φαρμάκου τὸ ὑγρὸν τοῦ Saint-Germain καὶ μετ' ὀλίγον ἔπεσεν εἰς ὕπνον βαθύν. Μετὰ πολὺ δὲ ἐξεγερθεῖσα προσεκλήθη ὑπὸ τῆς κυρίας καὶ ἔσπευσε πρὸς αὐτήν· ἡ κυρία ὁμῶς μὴ ἀναγνώρισα αὐτὴν ἠρώτησε, τίς ἦν καὶ διὰ τί ἦλθεν ἀντ' ἄλλης. Ἡ ὑπηρετρία ἐκπλαγεῖσα ἐπιμένει ὅτι αὕτη εἶναι, ἀλλ' ἡ κυρία τὴν ἀποβάλλει λέγουσα ὅτι «Ἡ ὑπηρετρία μου ἦτο 50 ἐτῶν, ἐνῶ σὺ εἶσαι μόλις 20· παῦσον τὴν ἀστείότητα ταύτην καὶ στεῖλέ μοι ἐκείνην.» Τότε ἡ ὑπηρετρία ὁμολόγησεν ὅτι εἶχε πρὸς τὸ ὑγρὸν τοῦ Saint-Germain, ἐξ οὗ βεβαίως προήλθε τὸ θαῦμα τοῦτο. Ἡ ἱστορία αὕτη διεδόθη ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν τῶν Παρισίων καὶ εἰπέρποτε ἐπεβεβαίωσε τὴν θαυμασίαν δύναμιν τοῦ ποτηρίου, ὅστις ἐκ καρδίας ἐγέλα διὰ τὴν φεανάκην. Διότι διὰ πολλῶν χρημάτων εἶχε ἀντικαταστήσει τὴν γρατάν ὑπηρετρίαν δι' ἄλλης νεάνιδος, ἵνα κατορθώσῃ τὸ θαῦμα καὶ μεγάλῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ κοινοῦ.

Οὐχ ἥττον δεξιὸς ἦν ὁ Cagliostro, ὅστις κατάρθωσε νὰ θεωρῆται μάγος, γόγης, μάντις καὶ σχεδὸν ἀθάνατος. Καὶ οὗτος εἶχε ποτὸν παρέχον ὑγείαν καὶ μακροβιότητα περιμάχητον ἐν τῇ παρισίνῃ ἀριστοκρατίᾳ, ὅπερ περιεῖχεν, ὡς καὶ τὰ τῶν προφηγεσάμενων, διαλελυμένον χρυσόν. Ἀλλ' ὅμως οὗτος ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ποιῇ θαύματα καὶ τὸ ποτὸν του δὲν ἔφερεν ἴσιν ἀπὸ νόσων οὐδὲ ἀνεκαίνιζε τὴν νεότητά τῶν γερόντων. Εὐτυχέστερος ἐγένετο ὁ περίφημος σύγχρονος αὐτοῦ, ὁ ἱατρός Bouvard. Οὗτος προσκληθεὶς ποτε εἰς τινα τραπέζιν, οὗτινος τὴν νόσον δὲν ἡδυνήθησαν νὰ διαγνώσιν οἱ ἄλλοι συνάδελφοί του ἱατροί, κατενόησεν ὅτι ὁ φόβος ἐπικειμένης τινὸς καταστροφῆς ἦν ἡ αἰτία ὅλου τοῦ κακοῦ καὶ ἀντὶ χρυσοῦ ποτοῦ, ὅπερ δὲν ἡδυνήθη ν' ἀνακουφίσῃ τὴν νόσον του, ἀφῆκεν αὐτῷ συναλλαγματικὴν τριάκοντα χιλιάδων λιρῶν, ἥτις ἐπέφερεν ἐντελὴ θεραπείαν. Οὕτω λοιπὸν ὁ χρυσὸς ἐθαυματούργησεν, ἀλλὰ

κατὰ πάντῃ διάφορον τρόπον ἢ ὅπως οἱ ἀλχημιστὰι ἐδίδασκον.

Ἐν τούτοις ἂν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ οὐδεμίαν μηχανήν, δι' ἧς νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν νεότητά καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ γῆρας, ἢ φύσις ὅμως ἐνόησε παρᾶγει μερικὴν ἀνανέωσιν. Οὕτω γέροντες πελάτης τοῦ ἱατροῦ Curren ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν ἠσθάνετο τὴν ὄρασιν ἐξασθενουμένην κατὰ μικρὸν καὶ κατὰ τὸ 80 ἔτος δὲν ἠδύνατο παντάπασιν ν' ἀναγινώσκῃ. Ἀλλὰ κατ' ὀλίγον τὸ ὄργανον τῆς ὁράσεως ἤρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ δύναμιν καὶ μετὰ 15 ἔτη, ὅτε ἀπέθανεν, ἀνεγίνωσκεν εὐχερῶς καὶ τὰ λεπτότατα γράμματα ἀνευ διόπτρων. Γνωστὰ εἶναι καὶ πλεῖστα ἄλλα τοιαῦτα παραδείγματα ἐπίσης βέβαια. Διότι εἰς ἔσχατον γῆρας πολλὰ φαλακρά κεφαλαὶ ἐκαλύφθησαν πάλιν ὑπὸ κόμης ἢ πολιὰι τρίχες ἀνέλαβον τὸ πρῶτον μέλαν χρῶμα. Καὶ πολλοὶ γέροντες ἀπολέσαντες τοὺς ὀδόντας ἀνεκτέσαντο αὐτοὺς διὰ νέας ὀδόντοφύτας γενομένης τὸ 70 ἢ 80 ἔτος. Ὁ διάσημος ἀγγλος ἱατρός Graves μνημονεύει γυναῖκα, ἥτις περὶ τὸ 110 ἔτος ἀνεκτέσατο νέους ὀδόντας καὶ ἀντὶ τῆς λευκῆς κόμης ἔσχε νέαν μέλαιναν, καὶ ἄνδρα, εἰς ὃν τὸ 117 ἔτος τῆς ἡλικίας ἐφύησαν νέοι ὀδόντες. Ὁ δὲ Roger Bacon, πολὺ προγενέστερος τοῦ ὁμωνύμου Φραγκίσκου Βάκωνος, διηγεῖται ὅτι ἡ κόμησά Desmond τρεῖς ἀπώλεσε τοὺς ὀδόντας καὶ τρεῖς ἀνεκτέσατο αὐτούς, καὶ δις ἀνεναέωθη μέλαινα καὶ ἄφθοτος ἡ κόμη αὐτῆς, ἐμήκυνε δὲ τὸν βίον μέχρι τοῦ 182 ἔτους ἀνευ τῆς καταπτώσεως τῶν δυνάμεων τῆς συνήθους τῆς γήρατι.

Δύναται δὲ ὁ ἄνθρωπος μελετῶν τοὺς νόμους τῆς φύσεως αὐτοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ ἐν μέρει τὰς ἀπατηλὰς ἐπαγγελίας τῶν φανατικῶν τοῦ μεσαίωνα καὶ τῶν ἀγυρτῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Οὕτως ὁ Villars ἠδυνήθη νὰ θησαυρίσῃ μέγαν πλοῦτον τῶν ἐν μέρει τὰς ὑποσχέσεις του. Διότι διέδωκεν ἐπιτηδεύει καὶ ἐποίησε νὰ πιστευθῇ ὅτι θεὸς τις αὐτοῦ πλέον ἢ ἑκατοντούτης ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ τὸ μυστικὸν ὑγροῦ τινος ἱκανοῦ νὰ μακύνῃ πολὺ τὸν βίον τῶν χρωμένων αὐτῷ κατὰ τινὰς ὁδηγίας. ἤρχισε λοιπὸν νὰ πωλῇ τὸ φάρμακόν του ἐξ φράγκα τὴν φιάλην. Ἐπειδὴ δὲ τινες τῶν χρωμένων συνέπεσε νὰ εὐεκτήσιν, ἢ φήμῃ τοῦ φαρμάκου διεδόθη καὶ πᾶς τις ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ τὰς θαυμαστάς ἐνεργείας αὐτοῦ. Ἐσχεν ὅμως τὴν πρόνοιαν ὁ Villars νὰ κηρύξῃ ὅτι, ἵνα τύχη τις τοῦ ποθομένου, ὤφειλε νὰ λαμβάνῃ τὸ φάρμακον ἐκ νεότητος καὶ νὰ διάγῃ ἐν αὐστηροτάτῃ ἐγκρατείᾳ. Ἡ ἐγκράτεια αὕτη ἦτο τὸ κυριώτατον φάρμακον· διότι αἱ φιάλαι αὐτοῦ περιεῖχον ἄπλοον ὕδωρ τοῦ Σηκουάνα, τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις παρεῖχεν ἀδιαφιλονίκητα ἀγαθὰ, διότι οἱ πελάται τοῦ ἱατροῦ ὑπερχεοῦντο

ν' ἀκολουθῶσι τοὺς κανόνες τῆς ὑγιεινῆς, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ μόνον μέσον, δι' οὗ δύναται τις νὰ γηράσκῃ ὅσον εἶναι δυνατόν βραδύτερον καὶ νὰ παρατείνῃ τὸ γῆρας μέχρι τῶν φυσικῶν ὁρίων τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Δ. Η. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ

Εἰς τὴν δυτικὴν ἐσχατιὰν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἴσως ἐπὶ τινος τῶν νῦν καλουμένων Καναρίων νήσων, ἢ ἐν τῇ δυτικῇ Λιβύῃ, ὑπῆρχε, κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἔζη ὁ Ἡρακλῆς, εὐρύχωρος καὶ πάγκαλος κήπος, περιέχων τὰ ὠραιότερα ἄνθη καὶ τὰ σπανιώτερα δένδρα, ἐν κλίματι θερμοτάτῳ καὶ ἐν τῷ μέσῳ χώρᾳ ἐρήμου. Ὁ μελιηδὴς λωτὸς, ἡ μαύρη συκαμινέα, ἡ ὑποπόρφυρος ροιὰ, τὸ ἀρωματικὸν σίλφιον, ὁ ἡδύκαρπος φοῖνιξ ἐκόσμουσαν τὸν θαυμάσιον τοῦτον κήπον, πάντων ὅμως ὑπερεῖχε κατὰ τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ὠραιότητα χρυσόκαρπὸν τι δένδρον παρεμφερὲς τῇ κιτρίᾳ. Ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἦν ἄγνωστος εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ κόσμου, οὐδεὶς δὲ θνητὸς ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ ἐν τῷ κήπῳ, διότι, κατὰ τὴν μυθολογίαν, τὴν μὲν εἰσοδὸν ἐφρούρει φοβερὸς ἑκατοκέφαλος δράκων, ἐξερευγόμενος πῦρ καὶ καπνὸν, ἐντὸς δ' αὐτοῦ διητῶντο, φυλάττουσαι ἀγρύπνως τὰ χρυσὰ μῆλα, τὸν καρπὸν τοῦ ἀγνώστου δένδρου, αἱ νύμφαι Ἐσπερίδες, αἱ ἀγλαὶ θυγατέρες τῆς Νυκτὸς καὶ τοῦ Ἑσπέρου, ἡ Ἀῖγλη, ἡ Ἀρέθουσα, ἡ Ἐρύθεια καὶ ἡ Ἑσπέρη.

Ὁ Ἡρακλῆς εἶχεν ἤδη συντελέσει τὸ ἐνδέκατον αὐτοῦ ἄθλον, ὅτε ἡ φήμῃ τῶν χρυσῶν μῆλων ἔφθασε μέχρι τῶν Μυκητῶν. Οἱ φθονοῦντες τὴν δόξαν τοῦ ἥρωος διέδιδον ὅτι οὐδ' ἡ Λερναία Ὑδρα, οὐδ' ὁ Εὐμάνθιος Κάπρος, οὐδ' ἡ Κερυνίτις Ἐλαφος, οὐδ' ὁ πολυχείρος Γηρυόνης, οὐδ' αὐτὸς ὁ Κέρβερος τοῦ Ἀδου ἠδύναντο νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὸν Δράκοντα Λάδωνα τὸν φυλάσσοντα τὸν κήπον τῶν Ἐσπερίδων, ὁ δὲ Εὐρύσθευς, ὅστις εὐκαιρίας ἐζήτει ὅπως ἐξαποστέλλῃ τὸν Ἡρακλέα εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, διέταξεν αὐτὸν νὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χρυσὰ μῆλα. Ὁ υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης οὐδόλως ἐδίστασεν ὅπως ἐπιχειρήσῃ τὸ δωδέκατον καὶ μέγιστον τῶν ἄθλων του. Μετέβη εἰς τὴν ἀπωτάτην ἐσπερίαν, ἀνεῦρε τὸν μυστηριώδη κήπον, ἐφόνευσεν τὸν Δράκοντα, καὶ ἔφερεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χρυσὰ μῆλα.

Ταῦτα κατὰ τὴν μυθολογίαν· ἐρμηνεύεται δ' ὁ μῦθος ὡς ἐξῆς· ὅτι τὰ χρυσὰ μῆλα εἰσὶν ὁ καρπὸς τῆς πορτοκαλλέας, ἥτις εἰσῆχθη, φαίνεται, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Εὐρύσθεως ἐκ τῆς δυτικῆς ἄκρας τῆς Λιβύης, ἢ μᾶλλον ἐκ τῶν Καναρίων νήσων, ὅπου αἱ πορτοκαλλέαι, καὶ τὴν σήμερον ἔτι, ἀφικνουῦνται

1 Ἐστὶ μερὶς τῶν Φιλομαθῶν.

εἰς μέγεθος κολοσσιαῖον, ὅπερ ἐνισχύει τὴν γνώμην ὅτι ἐκεῖθεν κατάγεται τὸ ὠραῖον τοῦτο δένδρον. Ἴσως δὲ τὸ ἡφαίστειον τῆς Τενερίφης, τῆς μεγαλητέρας τῶν Καναρίων, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν μῦθον τοῦ Δράκοντος τοῦ φυλάττοντος τὸν Κήπον τῶν Ἐσπερίδων, καὶ ἐξερευγόμενον καπνὸν καὶ φλόγας. Μ. Γ. Α.

Ο ΦΙΛΕΛΦΟΣ ΚΑΙ Η ΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ

Οἱ φιλόλογοι εἰς τὰς ἑαυτῶν ἐριδας δὲν ἀπέδειξαν πάντοτε ἢν σήμερον ἔχουσιν ἀδρότητα καὶ ἀνεξικακίαν. Σήμερον ὁ πρὸς τὴν γραμματικὴν αὐτῶν ἔρως δὲν ὑπερβαίνει τὴν χύσιν. . . . τῆς μελάνης· ἄλλοτε ὅμως ἔφθασε μέχρις ἐξοντώσεως. . . . γενειάδος. Ὁ περιώνυμος Ἰταλὸς φιλόλογος καὶ ἑλληνιστὴς Φίλιελφος, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει παρ' Ἰωάννῃ Χρυσόλῳρᾳ μαθητεύσας καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, τὴν περικαλλῆ Θεοδώραν, λαβὼν εἰς γάμον (1420-1427), ἤλθε ποτε εἰς ἐρίδα, ἕνεκα ρίζης ἑλληνικῆς τινος λέξεως, μετὰ τοῦ ἑλληνος φιλόλογου Τιμοθέου, περὶ οὗ μνημονεύει καὶ ὁ Ἰόβιος ἐν Ἐγκωμίῳ Φιλέλφου. Μετὰ μακρὰν καὶ ματαίαν συζήτησιν οἱ δύο τῆς γραμματικῆς ἀντερᾶσται ἀπεφάσισαν νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν κρίσιν καταλλήλων δικιτητῶν· καὶ ὁ μὲν Φίλιελφος ἐστοιχημάτισεν ὑπὲρ τῆς ἰδίας γνώμης τὸ ποσὸν ἑκατὸν ταλλήρων, ὁ δὲ Τιμόθεος πρᾶγμα τι Ἑλληνι τιμαλφέστατον, τὴν. . . . γενειάδα του. Σοφοὶ ἄνδρες ἐπελήφθησαν τοῦ ζητήματος ἐν τῇ μεγάλῃ τῆς Νεαπόλεως βιβλιοθήκῃ, καὶ ἐν ὀνόματι τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ ἀθηντικωτέρων κωδίκων ἐκηρύχθη ὁ Τιμόθεος ἡττημένος.

Μάτην ὁ ἀτυχὴς φιλόλογος ἐπειράθη νὰ σώσῃ τὴν εἰς θάνατον καταδικασθεῖσαν γενειάδα του· παρακλήσεις, δάκρυα, προσφορὰ χρημάτων, τὰ πάντα εἰς μάτην. Ἡ τοῦ Τιμοθέου γενειὰς προσεφέρθη ὅσῃα ἐξίλασμοῦ εἰς τὴν ὀργισμένην σκιὰν τῆς γραμματικῆς, ὁ δὲ ἀκαμπτος νικητὴς προσεκόλλησεν αὐτὴν ὡς τρόπαιον ἐπὶ τῆς διδασκαλικῆς αὐτοῦ ἑδρας, καθὼς ἄλλοτε οἱ Ἀθηναῖοι τὰς τοῦ ἐχθροῦ ἀσπίδας ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Παρθενῶνος. Ε. ΡΗΝΑΙΟΣ ΛΕΩΝΙΔΗΣ.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΑΝΑΤΟΚΙΣΜΟΣ

Ἴνα κατανοήσῃ τις τὴν ταχύτητα μεθ' ἧς πολλαπλασιάζονται τὰ ἀνατοκίζόμενα κεφάλαια, ἀρκεῖ νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐὰν ἐν φράγκον ἐτίθετο εἰς τόκον ἐπὶ ἀνατοκισμῷ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ταῦτοχρόνως δὲ ἐὰν ἑκτοτε ἐπιπτεν ἐξ οὐρανοῦ ἀνὰ πᾶν λεπτόν τῆς ὥρας σφαῖρα χρυσῇ ἴση τὸ μέγεθος πρὸς τὴν Γῆν, ἢ μὲν ἀξία πασῶν τούτων τῶν χρυσῶν σφαιρῶν ὅλᾳ παρίστατο δι' ἀριθμοῦ συγκειμένου ἐκ 39 ψηφίων, ἐν ᾧ ἡ ἀξία τοῦ ἀνατοκισμομένου

φράγκου ὅλᾳ παρίστατο δι' ἀριθμοῦ συγκειμένου ἐκ ψηφίων τεσσαράκοντα.

Ἐὰν ὁ Καρολομάγνος ἐδίδεν εἰς τὸν τόκον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγορεύσεώς του (τῷ 800 μ. Χ.) ἐν μόνον λεπτόν πρὸς 5 τοῖς 0]0 πρὸς ὄφελος τῶν γάλλων, ἕκαστος τῶν 35 ἑκατομμυρίων κατοίκων τῆς Γαλλίας ὅλᾳ εἶχε τῷ 1855 ἐτήσιον εἰσόδημα πλέον τῶν ἑκατὸ δισεκατομμυρίων! . . . *Μ.

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἡθικαὶ τοῦ δοννὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωγιοῦ.]

112.

Καὶ τοῦ προσώπου καὶ τῆς ψυχῆς τὰ ἐλαττώματα, γηράσκοντα, ἀσχημότερα γίνονται.

113.

Καλοὶ γάμοι γίνονται, οὐδεὶς ὅμως ἀληθὲς εἶναι ψυχῆς ἐντρυφήμα.

114.

Ἀπαρηγόρητος εἶναι ἡ ἐξ ἐχθρῶν ἀπάτη καὶ ἡ ἐκ φίλων προδοσία· πολλάκις ὅμως ὁ ἄνθρωπος εὐχαριστεῖται, αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξαπατῶν καὶ καταπροδίδων.

115.

Ὁ ἄνθρωπος ἐξαπατᾷ ἑαυτὸν τοσοῦτον εὐκόλως καὶ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην τῆς ἐξαπάτης λαμβάνει γνῶσιν, ὅσον δυσκόλως ἐξαπατᾷ τοὺς ἄλλους, χωρὶς αὐτοὶ νὰ τὸ ἐννοήσωσιν.

116.

Οὐδὲν δολερότερον τοῦ τρόπου τοῦ αἰτεῖν καὶ τοῦ δίδειν συμβουλὰς. Καὶ ὁ μὲν αἰτῶν μεγάλην δεικνύει πρὸς τὰς γνώμας τοῦ φίλου αὐτοῦ εὐλάβειαν, ἐν ᾧ τῶν ἰδίων αὐτοῦ γνώμων ἐπιζητεῖ τὴν ἐγκρίσιν, τῶν δὲ πράξεων αὐτοῦ τὴν εὐθύνην εἰς τὸν φίλον αὐτοῦ νὰ ἀποδώσῃ προτίθεται. Ὁ δὲ δίδων συμβουλὰς διὰ ζήλου θερμοῦ καὶ ἀφιλοκεροῦς ἀμείβει τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν τοῦ αἰτούντος αὐτὰς. Ὡς περὶ τοῦ ὁμοῦ, συμβουλεύων, οὐδὲν ἄλλο ἐπιδιώκει, εἰμὴ τὸ ἴδιον συμφέρον, ἢ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δόξαν.

ΛΗΘΕΙΑΙ

* Ψεῦδος διαθρύπτων ἢ τραυματίζων τὴν καρδίαν πιστεύεται μᾶλλον τῆς ἀδιαφόρου ἀληθείας.

* Καὶ ὁ εὐγενέστερος σκοπὸς δὲν δικαιολογεῖ τὰ χαμερπῆ μέσα· δὲν ὑπάρχει ἐντιμὸς καταγχεῖα.

Τηλεγραφήματα ἐπὶ 100 κατοίκων: Ἐν Ἑλβετίᾳ 100, ἐν Ἀγγλίᾳ 64, ἐν Βελγίῳ 54, ἐν Δανιμαρκίᾳ 49, ἐν Γερμανίᾳ 33, ἐν Γαλλίᾳ 22, ἐν Αὐστρίᾳ 21, ἐν Ἰταλίᾳ 20, ἐν Ἑλλάδι 17, ἐν Ρωμανίᾳ 14, ἐν Τουρκίᾳ 12, ἐν Ἰσπανίᾳ 9, ἐν Σερβίᾳ 9, ἐν Περσίᾳ 8, ἐν Ρωσίᾳ 6, ἐν Αὐστραλίᾳ 5. (Almanach de Gotha, 1879).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

« Η έφηρμοσμένη φυσική επιστήμη λαμβάνει όσημέραι τηλικαύτην επίδοσιν, ώστε μετ' ελίγον θά καταστῶσι περιττοί οί δδόντες οί τεχνικοί. Άσθενείς δδόντας δύνανται σήμεραν νά εξεργάζωνται οί δδοντιατροί έν τοίς ιδίοις αὐτῶν εργαστηρίοις, έν ᾧ οί πάσχοντες μένουσι κατ' οἶκον. Έξέλκουσι δηλαδή τοὺς δδόντας, τοὺς μεταφέρουσιν εἰς τὸ ἐργαστήριόν των, τοὺς καθαίρουσι παντὸς ρύπου καὶ σήψεως, καὶ ἐπανερχόμενοι πρὸς τοὺς ἀσθενοῦντας φυτεύουσιν αὐτοὺς πάλιν εἰς τὴν παλαιὰν θέσιν των. Πολλὰς τοιαύτας ἐγχειρίσεις ἐποίησαν έν Παρισίοις οί ἱατροί Μαγιτώ, Πίτικιτς καὶ Δαβιδ. «Ότι οί δδόντες ἀποσπῶνται καὶ πάλιν ἐμφυτεύονται, τοῦτο ἡδύνατο νά διδάξῃ καὶ ὁ Ἰπποκράτης. Πολλοὶ τῶς χειρουργῶν έν Ἀμερικῇ, ὁ Χοῦντερ, ὁ Κοῦπερ καὶ ἄλλοι ἐνεφύτευσαν δδόντας ἀνθρωπίνους εἰς τὴν ἐπιδερμίδα λαγῶν καὶ μεγάλων μυῶν μετὰ διαρκεῖς ἐπιτυχίας. Σήμερον προσέρχεται τῷ ἱατρῷ ἀνθρώπος ἔχων έν μὲν τῇ ἄνω σιαγόνι δδόντα σσηηπότα, έν δὲ τῇ κάτω δδόντα ὑγιέστατον, ἀλλ' ὑπεράριθμον καὶ κατέχοντα θέσιν κακὴν. Ὁ ἱατρός ἐξέλκει καὶ ἀπορρίπτει τὸν ἀσθενῆ, περικόπτει καὶ ρινίζει τὸν ὑγιᾶ, στερεοῖ αὐτὸν διὰ μικρᾶς συσκευῆς έν τῇ θέσει τοῦ ἄλλου καὶ μετὰ δέκα ἡμέρας ὁ νέος δδὸς ῥιζοβολεῖ. Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ὁ Πίτικιτς έν Παρισίοις πρότινων ἡμερῶν ἀποκατέστησεν ἅπαντας τοὺς δδόντας νεάνιδος ἀγούσης τὸ 26 ἔτος. Ὁ Μαγιτώ ἐποίησεν 62 ἐγχειρίσεις, ἐξ ὧν ἐπέτυχον 57. Ὁ Δαβιδ ἐποίησεν 22, ἐξ ὧν ἀπέτυχε μία μόνη. Ἀπὸ τοῦδε λοιπὸν ἐμπορεῖ ὁ βουλόμενος τοὺς μὲν λευκοτέρους δδόντας του νά ἐμφυτεύσῃ εἰς θέσιν καταφανεστέραν, νά κρύψῃ δὲ εἰς ἀφανῆ τοῦ στόματος γωνίαν τοὺς ἥττον ὠραίους. Κεῖμα, ὅτι οὐδέν των ζῶων ἔχει δδόντας ὁμοιάζοντας τοῖς ἀνθρωπίνοις· ἄλλως ἢ ἀλλαγῇ θά ἐγίνετο συχυοτέρα.

« Κατὰ τὰς γαλλικὰς ἐφημερίδας αἱ ἀτμοκίνητοι μηχαναὶ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου συμποσοῦνται εἰς 50,000, ἔχουσι δὲ ἀξίαν διςχιλίων καὶ πεντακοσίων ἑκατομμυρίων φράγκων. Αἱ ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς βορείου Ἀμερικῆς ἔχουσι 14,200 τοιαύτας μηχανάς· ἡ Ἀγγλία 10,900· ἡ Γερμανία 5,900· ἡ Γαλλία 4,900· ἡ Ρωσσία 2,600· ἡ Αὐστρία 2,400· ἡ Οὐγγαρία 500· ἡ Ἰταλία 1,200.

« Εἰς τὴν έν Καρλοβίτζη σύνοδον, (Ὁκτώβριον τοῦ 1698), έν ἣ ὁ Μαυροκορδάτος ὁ Ἐξ ἀπορρήτων ἀντεπροσώπευε μετὰ τοῦ Ραμῆ-πασα τὴν Πύλην, σπουδαῖα ἀνεφύησαν διαφοραὶ μετὰ τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν τῆς Πύλης πρέσβεων περὶ μικρολόγων ζητημάτων πρωτοκαθεδρίας, ἅτινα ὁ Μαυροκορδάτος κατῴρωσε νά λύσῃ, προτείνας τὴν ἀνέγερσιν νέου σκηνώμα-

τος διὰ τὴν σύνοδον. Ἐκάστη πλευρὰ τῆς οἰκοδομῆς ταύτης εἶχε τόσας εἰσόδους, ὅσαι ἦσαν καὶ αἱ συνδιαλλασσόμεναι δυνάμεις· οἱ δὲ πρέσβεις εἰσερχόμενοι ένταυτῷ, ἕκαστος δι' ἰδίας θύρας, ἀντιστοιχοῦσης πρὸς τὴν σκηνὴν, έν ἣ κατέλυεν, ἐχαιρέτιζον ἀλλήλους καὶ ἐκάθηντο περὶ τὴν τράπεζαν τῆς συνόδου. Οὕτως ἐπετεύχθη τέλος ἡ τῶν συνεδριάσεων ἐναρξίς. Ἡ έν Καρλοβίτζη εἰρήνη, ἥς τὸ λατινικὸν κείμενον συνέταξεν αὐτὸς ὁ Μαυροκορδάτος, ὑπεγράφη τῇ 26 Ἰανουαρίου τοῦ 1699 ἔτους.

« Ἡ γνωστὴ μυθιστοριογράφος Γεωργία Σάνδη¹ κατὰ τὴν νεότητά αὐτῆς ἐξήρχετο πάντοτε ένδεδυμένη ἀνδρική. Οὕτω δὲ ἡδύνατο νά λαμβάνῃ εἰσιτήριον πλατείας έν τῷ θεάτρῳ, οἰκονομοῦσα τὰ χρήματά της καὶ ελίγα δαπανῶσα. Οἱ δ' ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων οὐδέποτε εἶπον αὐτῇ τίποτε. Ἀλλὰ μοναχὸς τις τοῦ έν Τράππη τῆς Γαλλίας φημιζόμενου μοναστηρίου τῶν Βερνανδίνων ὑπῆρξεν ὀξυδερκέστερος ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, ὀλιγώτερον περιποιητικὸς. Ἡ Σάνδη δὴλον ὅτι ἐπεθύμει πολὺ νά ἐπισκεφθῇ τὸ μοναστήριον τοῦτο, ἐγίνωσκε δὲ ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τὰς γυναῖκας ἡ εἰσοδος. Ἐσκέφθη λοιπὸν ὅτι δύναται ἴσως ἡ ἀνδρική ἀναβολὴ νά τὴν σκεπάσῃ, ἐάν μάλιστα πορευθῇ μετὰ συνοδίας πολλῶν ἀνδρῶν· καὶ ὧντος ἐπορεύθη ἐλπίζουσα ὅτι θά διέλθῃ ἀπαράτρητος· ἀλλ' ὁ Ἄργος πατήρ θυρωρὸς ἀπιδὼν πρὸς αὐτὴν τῇ εἶπε: «Κύριε, πολὺ λυποῦμαι, ἀλλὰ γυναῖκες ἐδῶ δὲν ἐμβαίνουνσι.»

« Διακεκριμένος τις σοφὸς (M. Duverney) ἔλυσε τέλος ἐπιστημονικὸν τι πρόβλημα πλείστου λόγου ἄξιον διὰ τοὺς . . . ψιττακοὺς . . . «Κατῴρωσα τέλος πάντων, λέγει, νά βεβαιωθῇ περὶ πράγματος πολλάκις ταραξαντός με, δηλαδὴ πανταχοῦ καὶ πάντοτε παρετηρήθη ὅτι τὸ πετροσέλινον (ὁ μαγνηθάνος) εἶνε φοβερόν δηλητήριο ἀφανίζον τὴν φωνὴν τῶν ψιττακῶν, έν ᾧ τὰ ἄλλα ζῷα πάντα οὐδόλως βλέπτονται τρώγοντα τὸ φυτὸν τοῦτο. Ἡρώτησα πάντας τοὺς συγγραφεῖς περὶ τοῦτου καὶ πάντες ἐνὶ στόματι ἀπεκρίνοντο: «Ναί, ναί!» Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ πάντοτε νά πιστεῦω εἰς μάρτυρας πολλοὺς καὶ καλοὺς, τινὲς δὲ φυσικοὶ ἔχαρκτηρίζον ὡς γελοῖαν τὴν πρόληψιν ταύτην, ἠπόρουν καὶ ἐγὼ τί νά κάμω. Θά μ' εἴπητε δὲ διατί δὲν ἐξετέλουν πειράματα ἵνα βεβαιωθῇ ἰδίους ὁμμασι περὶ τοῦ πράγματος. Μάλιστα, καλὸς ὁ λόγος σας, ἀλλὰ μοὶ ἐφαίνετο δεινόν, πολὺ δεινὸν νάγοράσω ψιττακὸν δίδων τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς μου, μόνον καὶ μόνον ἵνα δοκιμάσω τὴν κατὰ τοῦ παπαγάλου δύναμιν τοῦ ὑπόπτου φυτοῦ. Ἀλλὰ μοὶ ἐφαίνετο καὶ ἀνόσιον νά ἔχω έν τῷ κόλπῳ μου δέσμην πε-

1. Μακρὰν βιογραφίαν τῆς Σάνδης ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Ἀγγελοῦ Βλάχος έν τῷ Γ' τόμῳ τῆς Ἑστίας.

προσελίνου καὶ μεταβαίνων εἰς φίλας οἰκογενεῖας ἐχοῦσας ψιττακοὺς νά δίδω εἰς αὐτοὺς κρύφα τὸ ένδεγόμενον δηλητήριο· καὶ ἐάν, ὅ μὴ γένοιτο, ἤθελον πάθει τί ποτε, τίς θά μὲ ἔσωζεν ἀπὸ τῶν καταρῶν τῆς φιλοψιττακοῦ οἰκοδοσποίνης; Εὐτυχῶς ἤδη θεωρῶ τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς λελυμένον ὑπὲρ τοῦ πετροσελίνου ἢ μᾶλλον κατ' αὐτοῦ, διότι ἰδοὺ τί εὕρισκω έν συγγράμματι ἐμβριθεστάτῳ ἐπιγραφομένῳ μὲν: Ὁ ψιττακὸς· φυσικὴ ἱστορία αὐτοῦ, ὑγιεινῇ, ἀσθενείᾳ, συγγεγραμμένῳ δὲ ὑπὸ ἀνδρὸς ἐμπειροτάτου (M. Percheron): «Τὸ πετροσέλινον καὶ τὰ πικρὰ ἀμύγδαλα δὲν πρέπει νά δίδωνται ὡς τροφὴ εἰς τοὺς ψιττακοὺς. Τὰ πικρὰ ἀμύγδαλα, τὸ έννοῶ πολὺ καλὰ, διότι περιέχουσι τὸ δραστηριώτατον των δηλητηρίων, τὸ ὕδρῳκυανικὸν ὀξύ, ἀλλὰ τὸ πετροσέλινον οὐδεὶς οὐδέποτε ἡδυνήθη νά ἐξηγήσῃ διὰ ποῖόν τινα λόγον εἶνε βλαβερόν εἰς τὴν ζωὴν τῶν ψιττακῶν.»

« Ἐν τῇ παρισινῇ ἐκθέσει τοῦ 1878, γράφουσιν αἱ Νεαὶ Ἰδέαι, ἐξετέθη τὸ μικρότερον μέχρι τοῦδε ἐκτυπωθὲν βιβλίον. Τὸ σχῆμά του εἶνε εἰς 128", ἐτυπώθησαν δὲ χίλια αὐτοῦ ἀντίτυπα, τὰ δὲ δι' ὧν ἐξετυπώθη στοιχεῖα κατεστράφησαν ἀμέσως μετὰ τὴν τύπωσίν του. Τὸ βιβλίον τοῦτο, ὅπερ εἶνε ἡ Θεία κομωδία τοῦ Δάντου Ἰταλιστοῦ, ἐτυπώθη έν Παδούῃ τὸ 1878. Ἀποτελεῖ ἓνα τόμον ἐκ 500 σελίδων μήκους 5 καὶ πλάτους 3 1/2 ὑφεκατομέτρων.

Τῆς Θείας κομωδίας τοῦ Δάντου ὑπάρχουσι 400 ἐκδόσεις παντὸς σχήματος. Ἡ μεγαλύτερα εἰς μέγα σχῆμα ἐγένετο έν Μιλάνῳ τῷ 1809. Ἴνα ἀναγνώσῃ τις τὴν μικροσκοπικὴν ταύτην ἐκδοσιν ἔχει ἀνάγκη οὐχὶ πλέον διόπτρων ἀλλὰ φακοῦ· ὁ ἐκδότης μάλιστα βεβαιοῖ ὅτι καὶ διὰ φακοῦ ἰσχυροτάτου δὲν ἡδυνήθη ἄνευ διακοπῆς νά ἀναγνώσῃ ὁλόκληρον σελίδα. Δύο μόνον τυπογραφικὰ φύλλα διακρεθέντα εἰς 16 μέρη ἤρκεσαν διὰ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ περιλαμβάνουσι τοὺς 14,233 στίχους τοῦ ποιήματος.

Πρῶτος ὁ φιρμῖνος Διδότος κατὰ τὸ 1830 κατεσκεύασε τοὺς μικροτάτους μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χαρακτῆρας. Οἱ Ἀγγλοὶ προσεπάθησαν νά τὸν μιμηθῶσιν, ἀλλ' ἀπέτυχον. Τῷ 1834 Ἰταλὸς τις Ἀντώνιος Φαρίνα κατεσκεύασε δοκίμια χαλυβδίνων χαρακτῆρων πολὺ μικρότερων τῶν τοῦ Διδότου, οὓς καὶ ἐκάλεσε ὀφθαλμοὺς μυίας. Τὸ 1850 βιβλιοπώλης τις τοῦ Μιλάνου ἔχυσε πλείοτερα καὶ συνεννοηθεῖς μετὰ τοῦ Καίσαρος Καντοῦ ἐπεχείρησε τὴν ἐκδοσιν τῆς Θείας κομωδίας διὰ τῶν στοιχείων τούτων. Πολλοὶ συνθέται ἀρχίσαντες τὸ ἔργον ἠναγκάσθησαν νά παραιτηθῶσιν, ἐπίσης καὶ οἱ πολὺ δυσκολώτερα ἔργα ἀναλαβόντες διορθωταί. Συνθέται καὶ διορθωταὶ ἢ ἔχασαν τὴν δρασιν αὐτῶν ἢ ἐπαθον σπουδαίας ὀφθαλμίας, ἐφ' ὃ καὶ τὸ ἔργον ἔμεινεν ἀτελές. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ

βιβλιοπώλου ὁ υἱὸς αὐτοῦ κατῴρωσε νά φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ πατρός. Ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης φέρεται τὸ ὄνομα τοῦ διορθωτοῦ καὶ τοῦ ἐκδότου, ὅστις καὶ ἀπέκτισσε σπουδαίαν ὀφθαλμίαν.

« Ὁ κ. Χ. ., πλούσιος καὶ φιλάργυρος, εἶχε μικρὰν τινα χαρισιστᾶτην ὑπηρετρίαν.

Πρῶταν τινα καθικέτευσε τὸν κύριον αὐτῆς ἢ μικρὰ ὅπως τῇ δανείσῃ έν φοιρίνιον πρὸς ἀγοράν τοῦ ἀριθμοῦ 177 τοῦ λαχείου, ἐφ' οὗ αὕτη ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐρέμβαζεν, ἰδοῦσα αὐτὸν κατ' ὄναρ. Ὁ κύριός της δὲν ἀπέριψε τὴν πρότασίν της· τῇ ἐδάνεισε τὸ φοιρίνιον.

Ὀλίγαι ἡμέραι εἶχον παρέλθει καὶ ὁ κ. Χ. . μετὰ πολλῆς ἐκπλήξεως μανθάνει ὅτι ὁ ὑπὸ τῆς ὑπηρετίας ἀγορασθεὶς ἀριθμὸς κερδίζει σημαντικὴν ποσότητα χρημάτων. Ἐπανέρχεται ὅθεν συγκεκινημένος οἶκαδε, ἀλλὰ βλέπων τὴν ὑπηρετρίαν του ἀπαθῆ καὶ έν ἀγνοίᾳ ὅλως τῆς εὐτυχίας της διατελοῦσαν, κρύπτει ἀπ' αὐτῆς τὸ πρᾶγμα καὶ σπεύδει νά τὴν νυμφευθῇ.

Οἱ γάμοι ἐτετέσθησαν ἤδη έν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς πόλεως * *

— Καὶ τὸ γραμματίον; ἠρώτησεν ὁ κ. Χ. . μετὰ προθυμίας, μόλις ἐξελθὼν τοῦ ναοῦ.

— Τὸ γραμματίον; ποῖον γραμματίον; ἀπήντησεν ἡ σύζυγος.

— Τὸ γραμματίον τοῦ λαχείου!!

— Ἀ μπά! Εἶχον μετανοήσει τότε, καὶ διὰ τοῦ φοιρίνιου ἠγόρασα έν chignon. . .

« Οἱ Ὁθωμανοὶ ἔχουσι δύο εἰδῶν Ἡμερολόγια· τὸ σεληνιακὸν (τὸ καὶ κοινότερον) καὶ τὸ ἡλιακὸν, εἰσαχθὲν πρὸ 38 περίπου ἐτῶν. Τὸ ἡλιακὸν ἔτος ἀρχεταί ἀπὸ τῆς 1 μαρτίου καὶ λήγει κατὰ τὰ τέλη τοῦ φεβρουαρίου, εἶνε δὲ έν χρήσει κυρίως παρὰ τῇ κυβερνήσει διὰ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἄλλας ἐπισήμους πράξεις. Μα τῶν κυριωτέρων ἐορτῶν τοῦ Ἡμερολογίου τοῦτου εἶνε καὶ τὸ Νεβ-ρούζ (νέα ἡμέρα), ἐορτὴ Περσικῇ, ἐορταζομένη κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ νέου ἔτους, καθ' ἣν ἡμέραν ὁ ἥλιος ἐμβαίνει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Κριοῦ, συνήθως τὴν 9 μαρτίου. Ὀνομάζουσι δὲ αὐτὴν, ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον, καὶ Ρουζὶ χιλὰτ (ἡμέραν τῶν νέων φορεμάτων), διότι κατ' αὐτὴν καὶ ὁ πτωχότερος μεταξὺ αὐτῶν φιλοτιμεῖται νά ἐνδυθῇ νέον φόρεμα καὶ νά λάβῃ ἀνὰ χεῖρας ἄνθος ὅθεν καὶ ὁ ποιητὴς Σααδὴ λέγει: «Κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἔαρος ὁ Θεὸς ἐνδύει τὰ δένδρα διὰ χλόης, ὡς δι' ἐπιστήμου στολῆς τοῦ Νεβ-ρούζ.» Ἡ ἀρχὴ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀναφέρεται ὡς ἐξῆς: «Οἱ οἱ Μουσουλμάνοι ἐφόρταζόν ποτε τὴν πρώτην τοῦ ἔτους μὲ τὴν ἀφίξιν τῶν πελαργῶν, ἀδιάφορον ποῖαν ἡμέραν συνέπιπτεν αὕτη εἰς ἕκαστον μέρος. Βραδύτερον οἱ Ἡέρσαι ὥρισαν ὡς πρώτην τοῦ ἔτους (Νεβ-ρούζ) τὴν 9 μαρτίου, ἥτοι κατὰ τὴν ἐαρινὴν τροπὴν. Κατ' αὐτὴν δὲ ἀντηλλάσσοντο

καὶ δῶρα (ἄνθη, γλυκίσματα καὶ ἀρώματα).

Τὸ μικρότερον ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν εἶνε τὸ τοῦ Monaco, πλησίον τῆς Nice κειμένου. Ἔχει ἐπιφάνειαν 15 τ. χλ^μ. καὶ πληθυσμὸν (ἐν ἔτει 1878) 7,049 κατοίκων. Ἡ στρατιωτικὴ του δύναμις συνίσταται ἐκ 4 ἀξιωματικῶν, 5 ὑπαξιωματικῶν καὶ 63 στρατιωτῶν!

Ὁ καθηγητὴς κ. Holloway ἐπλήρωσεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1837 εἰς δηλοποιήσεις ἐφημερίδων, διὰ τὰ γνωστὰ αὐτοῦ καταπότια, ὑπὲρ τὰ 2 ἑκατομμύρια φράγκων. ΕΣ ΑΛΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἡμικρανία.

Πάντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔχουεν σχέσεις πρὸς τὴν ἡμικρανίαν, ἥς τὰς ἀλγεῖνας ἐκδηλώσεις ἐξαιστος ἐρμηνεύει καὶ ἐκφράζει κατ' ἴδιον τρόπον, κατὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν εὐπάθειάν του ἢ τὴν εὐαισθησίαν του. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἐκδηλοῦται ὡς ἐνόχλησις τις ἢ βάρος κατὰ τὸ μέτωπον, τὸν τράχηλον, τοὺς κροτάφους καὶ τὴν κορυφήν. Ἐπειτα δὲ κατὰ μικρὸν κεφαλαλγὸν νομίζει ὅτι τὸ κρανίον του συμπιέζεται καὶ συσφίγγεται ὑπὸ δυνατοῦ μαγγάνου. Ἢ δ' ἐκφράσις τοῦ προσώπου εἶνε λίαν χαρακτηριστικὴ· διότι παρὰ πολλοῖς τῶν ὑπὸ ἡμικρανίας ἐνοχλουμένων ἀναγνωρίζεται ἡ ἡμικρανία ἐξ ἰδιαζούσης τινὸς συστολῆς τοῦ μετώπου μεταξὺ τῶν βλεφάρων.

Πολλὰκις δὲ τὴν προσεγὴ ἐμφάνισιν τῆς ἡμικρανίας προαναγγέλλουσι διάφοροι στενωχωρίαί, οἷον ῥίγος, ὀργιλότης, ἀνωμαλία τῆς πέψεως κττ. Οὐχὶ δὲ σπανίως, συνοδεύουσιν αὐτῇ διαταραχαί τῆς ὄψεως, τῆς ἀκοῆς καὶ τῶν φρενῶν. Οἱ ἀσθενεῖς διχόμενουσιν ἀκίνητοι, ἀναυδοί, ὥςτινες ἡλίθιοι, φεύγοντες τὸν θόρυβον καὶ τὸ φῶς. Ἐνίοτε δὲ ἡ ἐπίτασις τῆς ἀλγῆδόνος καταλήγει εἰς ἐμετόν, ὅστις παρυσυὺς καταπαύει τὴν ἐπίτασιν, ἥτις διαρκεῖ ὥρας 6 μέχρι 12 καὶ ἔπειτα ἀναφαίνεται κατὰ διαλείμματα μᾶλλον ἢ ἥττον μακρά, ἐνίοτε δὲ καὶ ἴσα. Εἶνε δ' ἐπαισθητοτέρα τὴν ἡμέραν μᾶλλον ἢ τὴν νύκτα. Καὶ ὅμως τινὲς δὲν δύνανται νὰ ἐγεσθῶσιν ἐκ τοῦ ὕπνου τὸ πρῶτ' χωρὶς νὰ κεφαλαλγῶσι, καὶ τοὶ ἐκοιμήθησαν ὕπνον ἡρεμώτατον.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὸ πρόσωπον εἶνε ὠχρόν, τέλος δὲ χρωματίζεται, ἐν ᾧ ταυτοχρόνως τὰ πρὶν κατάψυχρα ἄκρα τοῦ σώματος θερμαίνονται.

Οἱ ἰατροὶ παρατηροῦσιν ὅτι ἡ συχνὴ συνοφρύσις προκαλεῖ πῶς τὴν ἡμικρανίαν. Ἐὰν αὕτη ἐπέλθῃ εὐθὺς μετὰ περίπατον γενόμενον ἐν τόπῳ προσδεδωμένῳ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, αἰτία τῆς ἡμικρανίας βεβαίως εἶνε ὁ ἥλιος, οὗ τὴν δύναμιν οὐδὲ τὸ πυκνότατον ἀλεξήλιον δύναται νὰ μετριάσῃ, διότι ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀντανάκλασις καὶ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός καὶ τῆς θερμότητος

προσδεδωκυῖσα τοὺς ὀφθαλμούς, ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ συνοφρυώμεθα, ἐν ᾧ ἐὰν ἔχωμεν διόπτρα χρωματιστὰ ἀπαλλασσόμεθα τῆς συνοφρυώσεως καὶ τῆς ἐκ ταύτης προερχομένης ἡμικρανίας. Δὲν ἐπιχειροῦμεν ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν τὰ μυρία ὑπὸ μυρίων προταθέντα μέσα πρὸς θεραπείαν τῆς ἡμικρανίας. Ἀρκεῖ ἡμῖν νὰ συνοψίσωμεν ἐνταῦθα ὁδηγίας τινὰς πρὸς ἀναχαίτισιν ἢ ἀποτροπὴν αὐτῆς.

Καὶ δὴ πρῶτον μὲν ὀφείλομεν ν' ἀποφεύγωμεν πᾶσαν συνολκὴν τῶν μυῶν τοῦ μετώπου, τοῦ τραχήλου, τῶν κροτάφων, τοῦ ἀυχένος.

Κατακεκλιμένοι ὄντες εἴτε ἐπὶ κλίνης εἴτε ἐπὶ καθέδρας, δὲν πρέπει νὰ στηρίζωμεν τὸ βάρος ὅλου τοῦ σώματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Πρὸς τοῦτο δὲ πληροῦμεν τὸ κοῖλον τοῦ ἀυχένος διὰ μαντηλίου συνεστραμμένου. Ἐν παρόδῳ δὲ λέγομεν ὅτι προσκεφάλαιον τιθέμενον κάτω τῆς ῥάχεως προλαμβάνει τοὺς πόνους τῶν νεφρῶν, ὅν' ὦν κατατρύχονται πλεῖσται γυναῖκες κλινῆρεις οἰσαι. Διότι ἡ ἐν τῇ κλίνῃ ἀνάπαυσις εἶνε τελεία μόνον ἐὰν τὸ βάρος τοῦ σώματος διανέμεται ἰσάκεις ἐφ' ἀπάντων τῶν μερῶν τῶν ἐπὶ τῆς κλίνης στηριζομένων.

Ἐργαζόμενοι ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν τὴν κεφαλὴν ὅσον τὸ δυνατόν ὀρθίαν, ἅμα δὲ τῇ ἐμφανίσει τῆς ἡμικρανίας ἀνορθοῦμεν παρυσυὺς καὶ ὅλον τὸ σῶμα.

Συνιστῶντες τέλος τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις τὴν χρῆσιν τῶν χρωματιστῶν διόπτρων ὁσάκις ἐξέρχονται ζωηροῦ ὄντος τοῦ ἡλίου, καταπαύομεν ἐνταῦθα τὸν περὶ ἡμικρανίας λόγον, ἥς τὰς πρὸς ἀποτροπὴν ὁδηγίας συντομώτατα ἀνεγράψαμεν.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πρὸς ταχεῖαν ἐπίσχεσιν τῆς αἱμορραγίας τῆς ῥινὸς ἀμερικανικὴ τις ἐφημερίς ἐδημοσίευσεν τὴν ἐπομένην ὁδηγίαν ἱατροῦ τινος (τοῦ δόκτορος Gleason):

«Ἄμα ἐπελθούσης τῆς αἱμορραγίας ἀνοίγωμεν καὶ κλείνομεν ἐπανειλημμένως τὸ στόμα ὡς ὅταν μασῶμεν, ἢ μᾶλλον μασῶμεν βῶλον ἀπορροφητικοῦ χάρτου (στυποχάρτου) μετὰ δυνάμεως πιέζοντες τοὺς ὀδόντας καὶ ἡ αἱμορραγία θὰ παύσῃ.»

Ἰσως γελάσῃ τις ἀναγινώσκων τὸ ἀπλούστατον τοῦτο φάρμακον, ἀλλ' ἀφ' οὗ τὸ δοκιμάσῃ θὰ πεισθῇ περὶ τῆς ἀρετῆς του καὶ θὰ θαυμάσῃ.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἄγνωστος καὶ παρ' ἡμῖν τοῦ ἀπορροφητικοῦ χάρτου ἡ τοιαύτη ἀρετὴ. Δι' ἣ καὶ τὸν μεταχειρίζονται πολλοὶ πρὸς ἐπίσχεσιν τοῦ αἵματος οὐχὶ μασῶντες, ἀλλ' ἀπλῶς καλύπτοντες ὅλην τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν τῆς γλώσσης διὰ τοιούτου χάρτου καὶ κλείοντες ἔπειτα τὸ στόμα, καὶ οὕτω πῶς τὸ αἷμα στέκεται, κατὰ τὴν ἐν χρήσει καινὴν φράσιν.